

СТІВАКЪ.

(ПЪВЕЦЪ.)

121

СПИВАКА.

П Ъ В Е Ц Ъ.

СБОРНИКЪ

МАЛОРОССИЙСКИХЪ ПЪСЕНЪ.

СОБРАЛЪ

Грыцько Остапенко.

МОСКВА.

Изданіе книгопродавца А. А. АБРАМОВА.
1889.

27233.303

Дозволено цензурою. Москва 21 мая 1888 года.

513 Sheldon H

Типографія Ф. Іогансонъ. Повровка. Лал. пер., д. Прѣснава.

1.

Світе Божий.

Світе Божий, Божий світе!
Який ты хороший!
Та якъ тяжко, охъ якъ важно,
Въ тобі жити безъ грошей!
Надысь такъ-бы по світові
Я скрізь не тынявся,
Трохась такъ-бы по білому
Не поневірався.
Якъ бы доля, моя кривна
Була грошовыта!
Якъ бы срібромъ, та золотомъ,
Кишеня набыта!
Передъ дурнемъ, та богатимъ
Разумный шапкуъ,
Дурень зъ грішмы вадъ розумнымъ,
Якъ хоче кепкуъ!
Моя доля, моя нене!
Дежъ ты? обізвыся!
Завытай хоть разъ до мене,
Щобъ я не журывся!

Чи ты въ полі, чи ты въ лісі,
Чи ты на дні моря?
Прийди выручъ, прийди вызволь
Мене зъ мого горя.

Світе Божий, Божий світе!
Ты вельмы хороший!
Я счастливый и богатый
Въ тобі и безъ грошей!
И на долю мою бідну,
Більшъ не нарікаю!
Бо багацко дуже счастья
Въ собі самъ я маю!
Не турбуйтеся объ завтраімъ,
Хай само печетця!
Боже слово въ мою душу,
Раемъ счастья льѣтця!

2.

Ой, я козакъ зъ Гуляй-поля.

Гей, я вазакъ, зовуть Воля,
Українець зъ Гуляй-поля—2
Зъ роду, зъ віку не знавъ пана
Оврымъ Коша атамава.
Якъ зобачивъ чорнобрыву,
Схопывъ въ жменяю кінську гриву,
Въ ногахъ стыснувъ вороного,
Самъ чортъ не въ тіче нідъ него!

Черезъ плечі—нагай зъ боку
Оседець, вусъ—нірову—2

Якъ приляжу до кульбаби
Стережыся мене всякий
Бо нагаемъ сприску божи,
Дерну чвалою въ степъ широкой,
Нагай въ рукахъ—сычыть, бурчыть,
А съ підъ копыть туманъ фурчыть!

Якъ у нашему тесь мыні,
Піднявъ чорта у вершыні—2
Приперъ его до унавы,
Ажъ погубывъ бісь холявы.
Бо якъ цмокнувъ чорнубриву,
Схопывъ въ жменю кінську гриву,
Ставъ въ стременахъ похылывся—
Туманъ взывывся, чортъ звалывся!

Де дівчина, тамъ и доли;
Де корчомка, тамъ и ноля—2.
Зыркнувъ, моргнувъ на шингарку
Ковтнувъ ѳдну, другу чарку.
Незчувъ землі підъ ногами,
Плыгнувъ въ присіды зъ діввами,
Молодыці дывовалы
Мовчки слыку лышъ ковталы.

Нехай пысьменный морочыть,
Ба, до неба не доскочыть,—2.
Ажъ якъ мыла щыро гляне,
Козакъ зъ кошемъ въ небі стане.
Бо та жъ напастъ чорны очи,
Забажаютъ нема мочи,
Въ огонь, пекло, чв у море—
Козакови все не горе!

Слава жъ Тобі, нашъ Ты Боже!
Що захоче, козакъ може!—2.
Чи напытысь, чи побытысь,
Чи зъ дівчатами любытысь.
Явъ заспива про чорняву,
Про стару казацку славу,
Подай коня, нагай, спысу,
А хто не нашъ—иды къ бісу!

3.

Въ містечку Джулыні.

Въ містечку Джулыні
Трафилась новына,
Що вельможна пані } 2.
Петра полюбыла.

Въ містечку Джулыні
Та новына стала,
Що вельможна пані } 2.
Петруня кохала.

Да ищежъ такая,
Щой свого мужа мала.
Пять разъ за нымъ служокъ } 2.
Въ кочу посылала.

А за шостымъ разомъ
Сама поїхала!
Бо нетерпляча паню } 2.
Дуже вельмы брала.

Сядай же, Петруню,
Въ карету зо мною,
Бо вже панъ поїхавъ } 2.
Въ велику дорогу.

Невірні слуги
Пану извістылы,
Самі жъ на округи } 2.
Палать обступылы.

Одчынуть вельможна
Одъ рынку кватырку,
Ажъ вже похожаѣ } 2.
Вельможный по рынку.

Вдарыла вельможна
Объ полы рукою!
Теперь мы, Петруню, } 2.
Пропалы зъ тобою!

Одчинить вельможна
Віконце хутенько,
Утікай Петруню, } 2.
Утікай серденько.

Вельможная пані,
Утікты тяженько,
Бо невірні слуги. } 2.
Обступылы вкруги.

Узялы Петруня
По бідъ білы боки,

Да й вкынули жъ его } 2.
У Дунай глыбокий

Ото тобі, Петре,
За твою уроду,
Не пый паньского меду, } 2.
Пый холодну воду.

Охъ вышла вельможна,
На ганочку стала,
И всімъ рыбалочкамъ } 2.
По червоному дала.

Можу ище й більше
Вамъ рыбалки дати,
Щобъ абы-сь Петруня } 2.
Живымъ мні достати.

Шукалы Петруня
Три дні й, три годынї
Ты й знайшы Петруня } 2.
Въ глыбокій долынї.

Охъ пішла жъ вельможна
Лугамы и берегамы,
Облывалась панї } 2.
Дрыбнымі слёзами.

Черевычки и пряжки
Изъ ногъ поскидала,
И білыі ноги } 2.
Объ камень посбивала.

Ось вхопивсь вельможный
Вельможну шукаты,
Щобъ и їй розправу } 2.
За невѣрность дати. }

Шукалы, шукалы,
И тропу вхопылы,
Та й знайшли вельможну } 2.
Въ Петра на могилы. }

Кывджалъ у серденьку,
На устахъ усмишка.
Объ смерті вельможной, } 2.
Рознеслась скрізь цѣшка. }

Себе загубыла,
Петруня втопыла!
Охъ мабуть вельможна } 2.
Мужа не любила! }

Разсуды ихъ Боже,
И просты обоихъ!
Всіхъ ділъ непотребныхъ } 2.
Разумомъ не дойдемъ. }

4.

Ой въ полі могила.

Ой въ полі могила
Зъ вітромъ говорила:
Повій вітре буйнесенький, } 2.
Щобъ я не змарнила. }

И вітеръ не віѣ,
И солнце негрѣѣ,
Тылько въ степу край дороги, } 2.
Трава зеленѣѣ.

Ой у полі річка,
Черезъ неї владка.
Не покидай козаченьку } 2.
Ты родного батька!

Якъ батька повинешъ
Самъ марне загинешъ,
Реченьками быстренькими } 2.
За Дунай заплывешъ.

Ой садъ сажу, ой садъ сажу
Виномъ польваю!
На чужбині пропадаю, } 2.
Во роду не маю.

Бодай тая річка
Рыбы не сплodyла,
Що котора мене зъ родомъ } 2.
На вікъ розлучыла.

Летять гусы, летять утки,
У вирії до роду!
Ой, піду жъ я, пошукаю } 2.
Въ сынемъ морю броду.

А въ сынему морі
Та не маѣ броду!
Померъ бідный козаченько } 2.
Далеко отъ роду.

5.

Дідъ рудый, баба руда!
Батько рудый, маты руда!
Дядько рудый, тітка руда!
Братъ рудый, сестра руда!
И я рудый, руду взявъ,
Бо рудую сподобавъ!

Ой на горі, на полянці,
Въ понеділокъ дуже въ ранці,
И шлы наші новобранці
Поклонитися шинкарці.
А шинкарка на ныхъ моргъ—
Ходимъ братіки на торгъ.

И шлы ляхи на три шляхи,
А татары на чотырі.
Шведы враги поле вкрылы,
Казакъ въ лугу одклякнувся,
Шведъ, татаринъ, ляхъ вздрыгнувся,
И всякъ въ дугу изогнувся.

6.

Підешь, Петре, до тоєі.
Котру тецерь любишь?

Передъ нею мене бідну } 2.
За любовь осудышь. }

Я жъ другої не любывъ,
И любыть не буду!
Тебе жъ мое серденятко } 2.
По вікъ не забуду. }

Я жъ другої не любывъ,
И любыть не буду!
Тебе жъ мое серденятко } 2.
По смерть не забуду. }

Люблю тебе моя мила,
Не думавъ цурятьца!
Не попущу свою милу } 2.
Другому достатьца! }

7.

Ой підъ вышенькою.
Підъ черешенькою,
Стоявъ старый зъ молодую } 2.
Якъ бы зъ ягодкою. }

И просылася,
И молылася,
Пусты жъ мене старый діду } 2.
На юлицю погулять. }

Охъ и самъ не піду,
И тебе не пущу,
Бо ты мене, стареньного, } 2.
Да й покинуть хочешъ. }

Куплю тобі хатку,
Еще й сіножатку,
И ставокъ, и млынокъ, } 2.
И вышневыи садокъ }

Ой, не хочу хатки,
А ні сіножатки,
Ні ставка, ні млынка, } 2.
Ні вышневого садка. }

Во ты старыи дідуга,
Изогнувся якъ дуга!
А я молоденька, } 2.
Гуляты раденька. }

8.

Іхавъ козакъ за Дунай.

Іхавъ возакъ за Дунай,
Сказавъ: дивчино прощай!
Ты жъ коньку вороненький
Скачы, та гуляй!

Постой, постой, козаче,
Твоя дивчина плаче!
Якъ ты мене покидаешъ
Тільки подумай!

Не плачь мила, не рыдай,
Білыхъ ручекъ не ломай!
Білыхъ ручекъ не ломай,
Ясныхъ очей не теряй!

1*

Ясныхъ очей не теряй!
Мене жъ къ собі со славою,
Зъ великою и славною
Зъ войны дожидай!

Не хочу жъ я нічого,
Тільки тебе одного!
Ты будь здоровъ, мой шльенкий,
А все пропадай!

9.

Полтавець.

Ой, я казакъ, я полтавець,
Сто враговъ бѣвъ одинъ палець;
На войні, де повернуся, } 2.
Кровью вражою залюся.

И шовъ Грыць, зъ вечорныць,
Темненької ночи —
Сидыть гуска надъ водою } 2.
Вырчыла очи.

Я їй кричу: гила, гила!
А вона й присіла!
Колыбъ було ве скрипочка, } 2.
То якъ разъ бы съла.

О такъ есть и такъ треба,
Кінувъ дідько лыхо зъ неба.
Якъ летіло, такъ хрепіло, } 2.
Якъ упало — врычать стало.

Якъ поїду на ярмарокъ.
Такъ такъ хлестко вцѣюся!
Що покажу такі штуки, }
Що й перевернуся! } 2.

10.

Ой полены, моя галко,
Де мій рідний батько?
Нехай мене одвідаѣ,
Колы ему жалко.

Галочки не маѣ,
Батечка не буде.
Ой десь мене несчастную
Винь на вікъ забуде.

Чы їхъ порубано?
Чы въ полонь узято?
Охъ, вжежъ мене світь не мылий,
Ни въ будень, ни въ свято!

Ой полены орле
Де мій братикъ оре?
Нехай волівъ покидаѣ,
Мене одвідаѣ.

И орла не маѣ,
И брата не буде!
Ой десь мене несчастную
На вікъ винь забуде!

Поленіть сеньці
Де рідні сестрыці?,
Нехай мене одвідають,
Мои жалібныці.

И сеньць не маѣ,
И сестрыць не буде,
Десь рідъ мій весь, несчастную,
На віки забуде!

Плыви, плыви утко,
Проты воды хутко,
Скажи моей матусенці
Що я помру хутко.

Утинки не маѣ,
Матинки не буде,
Не вже жъ мене, несчастную,
И вона забуде?

Ой на горі верба,
Підъ горою корчма,
Гей тамъ рідъ мій пье, гулаѣ,
Мене вспоминаѣ!

Ой десь наша несчастная?
Въ Татарь погибаѣ!...
Дали бъ выкупъ мы за неі,
Дежъ вона?... Хто знае!

11.

Вечерь близенько,
Солнце нызенько,

Спішу до тебе,
Лечу до тебе
Мое серденько! 2.

Охъ, якъ я прийду,
Тебе не застану,
Згорну жъ рученьки,
Згорну жъ я білыє
Тай не жывъ стану! 2.

Ты жъ обіщалася
Мене вікъ любыты,
Ні съ кимъ не знатьця,
И всіхъ цуратьця,
А для мене жыты! 2.

12.

Яворъ.

Стоить яворъ надъ горою,
Все киваѣ головою!
Буйны вітры повівають, } 2.
Руки явору ломають.

А вербочкы шумлять нызько,
Волокуть мене до сна,
Тамъ тече поточокъ близько } 2.
Видно воду, ажъ до дна!

На щожъ мені нарінаты,
Що въ селі родила маты?

Нехай у тихъ мозокъ рветця } а.
Кто високо въ гору дметця! } 2.

А я буду собі тыхо
Корататы малый вігъ,
Такъ минеть мене все лыхо, } 2.
Буду счастывъ чоловікъ.

Г. С. Сковорода.

13.

Грыцько мудрый.

Бувъ Грыцько мудрый,
Родомъ зъ Коломїї.
Вчывся винъ довго
На фылозофїї.
Пятнадцать лїтъ пісьмо мырмывъ,
Да все по латыни лымривъ.
А на шїстнадцатымъ всю оперечетомъ.
Псалтырку вмївъ.

Той Грыцько мудрый
До дому прыходить
Батько на радость
Всїхъ сусїдївъ зводить.
Щобъ всі Грыцька запыталы,
Що винъ знаѣ, щобъ сказалы!
Зїйшлись не пытають,
Бо всі Грыцька знають,
Що вінъ фїлозофъ.

Той Грыцько мудрый,
Та й пышовъ на дыво,
Взявши книжку въ руки
У свыняче лігво.
Влізъ межъ свини съ прызеицію,
Завдавъ таку орацію:
Огьянтусъ, свынянтусъ
Зъ Грыцьавтусъ, прывъянтусъ,
Доторъ фылозовъ.

Мудрость Грыцькова
Срывей изликала,
Хрюкнулы, гыкнулы,
Тай изъ лігва драла.
Той у гречку, той у просо,
Той у жыто, той въ болото.
Побігъ Грыцько, за нымъ Стецько-
Свыней загоняты.

Бачывши батько
Грыцькову прычину,
Черпъ его заразь
За честну чупрыну.
Отце тобі по латыні,
Якъ разгонять чужі свынi!
Въ потылицю, въ потылицю.
Крычи Грыцько вацю! вацю!
Такъ було въ насъ.

Бачаты Грыцько
Злу свою годыну,
Вырвавши въ батька

Честную чупрыну.
Ой чукъ драла, урвы ноги.
Мановцями, безъ дороги,
Куды ноги несуть.
Хоть за Кубань, хоть за Прутъ!
Поки буде мичъ.

Въ свѣті богацько
Есть мудрецівъ,
Не тильки що зъ нашѣхъ,
Есть и зъ москалівъ,
Баладрасы распускаѣ
Буцивъ то винъ усе знаѣ,
А у него на 'бѣду,
Не ма толку и ладу—
Настоящій Гриць!

Г. С. Сковорода.

14.

Ой ты пташка жевтобока!
Не клады гвізда зъ висока!
Клады жъ его низько въ ямці,
Ховай дітокъ у зеленій травці!

Глянъ, генъ ястребъ надъ головою
Літаѣ и хоче ухопыть!
Охъ! винъ зъ іжею такою
Своі винъ пазурі острыть.

15.

И шумыть, и гудеть,
Дрібень дождыгъ идетъ!

А хто жъ мене, молодую, } 2.
Та до дому проведеть?

Обізвався козаць
На солодкімъ мѣду.
Гуляй, гуляй дывчыненько, } 2.
Я до дому проведу-

Не прошу жъ я тебе,
Не веды жъ ты мене!
Сердытого мужа маю, } 2.
Буде быты, добре знаю.

Набікъ хлопці, набікъ хлопці
Бо чортъ мужа весе,
Якъ побачыть мене зъ вами } 2.
Его трысьца затрясе.

Охъ, я бъ зъ вами жартовала,
И на взаводы гасала!
Та боюся чоловіка, } 2.
Щобъ не вмалывъ мені віка!

16.

Наталка.

Ой я дівчина Наталка,
А зовуть меня Шолтавка,
Дівка проста, не красыва } 2.
Зъ добримъ сердцемъ, не спесыва.

Коло мені хлопці вьютця,
И за мене воны бьютця!
А мені про ныхъ бай-дуже, }
Люблю Петра, сильне дуже. } 2.

Люблю Петры вельмы дуже
Про весь світь мені бай дуже—
Люблю Петра всей душою!
Винъ одынъ владііть фю! } 2.

17.

Въ мене думка не така
Щобъ пішла я за Стецька!
Стецько стыдкий,
Стецько брыдкий,
Цуръ тобі невьяжыся!
Пекъ тобі відчепыся!
Божевільний!

Не дурка я и не п'яна,
Щобъ пішла я за Степана!
Стецько стыдкий,
Стецько брыдкий,
Цуръ тобі невьяжыся!
Пекъ тобі відчепыся!
Божевільний!

Лучше впасты мені зъ дуба,
Чымъ вты заміжъ за недюба!
Стецько стыдкий,
Стецько брыдкий,

Цурь тобі невяжися!
Пекь тобі відчепися!
Божевільний!

Лучше жь мені зь мосту вь воду
Чимь достатыся уроду!
Стецько стыдкий,
Стецько брыдкий,
Цурь тобі невяжися!
Пекь тобі відчепися!
Божевільний!

18.

Вовкь.

Вонь тамь за горою,
Вовкь собі танцуь,
Бо винь жинкы не маь, } 2.
Вона й его не мундруь. }

Оженыся жь тыльки,
Проклятый вовчисько,
То такь голову повісышь, } 2.
Якь мій брать Онысько. }

- Охь якь винь бувь не женатый,
То-тожь бувь гуляка!
И пьяница, и картівныкь, } 2.
Жозакь—забіяка! }

А теперя оженився,
Совсімъ не те стало!
Седы дома! жинка каже, } 2.
Тобі такъ прыстало.

19.

Петрусь.

Вітеръ віѣ горою.
Любивсь Петрусь зо мною.
Ой лыхо! не Петрусь } 2.
Біле лычко, чорный вусъ!

Полюбыла Петруся,
Да матуси боюся....
Ой лыхо! не Петрусь } 2.
Біле лычко, чорный вусъ!

Была жъ мене матуся
Да за того, за Петруся....
Ой лыхо и т. д.

Якъ не бачу Петруся,
То отъ вітру валюся,
Охъ лыхо и т. д.

Наварила, напекла,
А для кого? для Петра,
Ой лыхо и т. д.

На Петрусю копала,
На Петруся и моргала,
Ой лихо и т. д.

Въ віконечко вызырала,
На Петрусенька махала,
Ой лихо и т. д.

Нема Петра, только Грыць,
Шкода монхъ поляныць!
Ой лихо и т. д.

Дежъ блукае мой Петрусь,
Що и досъ не вернувсь?
Ой лихо и т. д.

Поблукавши мой Петрусь
До мене опять вернувсь.
Ой лихо и т. д.

Хоть ты жъ мене маты убий,
Таки жъ буде Петрусь мій.
Ой лихо и т. д.

20.

Курочка.

На курочці пірлячко рябоъ,
Любімося серденько обоъ.
Дыбъ, дыбъ на село,
Кывъ моргъ на него.
Я не дівка его,
Не пійду я за него.

1**

Ой полола дівчына пустернакъ,
Та сколола ніжечку на будякъ.
Дыбъ, дыбъ на село и т. д.

Не такъ болыть ніжечка зъ будяка,
Ой якъ болыть серденько видъ дьяка.
Дыбъ, дыбъ на село и т. д.

Ой чья ты дівчино, чья ты?
Чы выйдышь ты на вулицю гуляты?
Дыбъ, дыбъ на село и т. д.

Ой не пытай козаченьку чья я,
Якъ выйдешъ ты на вулицю, выйду и я,
Дыбъ, дыбъ на село и т. д.

Чы підешъ ты дівчино за мене?
Охъ, якъ прійду свататы за тебе?
Дыбъ, дыбъ на село и т. д.

Мене зовуть Стеценкомъ, а жъ Степанъ,
Ой ты будешъ панія, а я павъ!
Дыбъ, дыбъ на село и т. д.

21.

Спыть жінка, не чуъ,
Що мужыкъ її мандруъ.
Спы, жінко, спы! 2.

Я тімъ часомъ одягнуся,
Та на вольну заберуся,
А ты жінко спы! 2.

Хочь не маѣ ні алтына,
Відвічаты ме свытына,
А ты жінко спы! 2.

А та мудра жь и сыбуха,
А ты жиночка пся юха!
Спы крїпаю, спы! 2.

Якъ заставляю я свытыню,
Та и тишу четвертыну;
А ты жинко спы!
Спы зь лыхомъ спы!

Якъ у волю я напьюся,
Чорта й жінкы не боюся!
Нехай вона спыть! 2.

22.

Зійшовъ місяць, зійшовъ місяць,
Повсходылы зорі!
Унадывся козаченько } 2.
До чужої жоны! }

Унадывся, унадывся,
Якъ кабанъ до жыта!
А вже жь ему реберь нема, } 2.
Голова пробыта. }

23.

У середу вродылася,
Охъ, мені горе!

Пшла бь заміжъ за старого
Бородою коле.

Ой, пйду жь я за такого,
Що не маѣ нуса.
Винъ на мене кывне, моргне,
А я засміюся.

24.

Ж у к ъ.

По дорозі жукъ, жукъ,
По дорозі чорный,
Подывыся дівчинонько, }
Якій я моторный. } 2

Подывыся, оглянися,
У кого я вдався?
Хиба дасы півъ талара, }
Щобъ поженыхався! } 2

25.

Ой сміхъ и публика,
Была жівка чоловіка.
Была, была, волочыла,
То й въ помыяхъ вачочыла.

Была, была, волочыла,
Пшла позываты
А громада прысудыла
Жівочку прохаты.

Просты жъ мене моя мыла,
За то, що ты мене была.
Вова жъ слухаты не хоче,
Лавъ, грыма и сокоче.

Ще й рукава засучуъ,
О такая пресучая!
Люта, люта, презлючая,
Чоловіка измучыла!

26.

Иванъ мене, моя маты,
Иванъ мене полюбывъ.
Иванъ мені, моя маты
Черевычкы купывъ.

Купывъ мені черевычкы
За цілого пятака,
Щобъ я ему рано й вечеръ,
Выбывала трепака.

Обійду жъ я вругомъ хаты,
Ныде Ивана не выдаты!
Ой, не буду обідаты,
Я бы Ивана одвідаты.

Очеретомъ гусы гнала,
Спотыкнулась, та й упала!
За тежъ мене маты была,
Щобъ я хлопцівъ не любила.

А я жъ хлопцівъ не любила,
Тільки Петра, та Даныла,
Грыцьку, Хведьку и Романа,
Марка, Ивана, та Степана

Дем'яна и Тymoфія,
И Гврыла, та Овдія,
Антонa и Мыхайла,
А интымъ щотъ погубыла.

Опонаса и Уласа.
Танцюючи: удры баса!
За Трохыма жъ підъ кінець
Прыбывъ мене павъ-отець!

27.

Всякому городу нравъ и права,
Всякий иміѣ свій умъ, голова;
Всякого прыхоті водють за нісь, } 2.
Всякогокъ наживі мануть свій бісь.

Левъ роздыраѣ тутъ вовка въ куски,
Тутъ же козла вовкъ скубе за выскы,
А козелъ въ огороді капусту псуѣ, } 2.
Всякий зъ другого бере за своѣ.

Всякий хто вышчый, то нижчого гне,
Дужий безъ сыльного давить и жме,
Бідный богатому певный слуга,
Корчытца, гнѣться предъ нимъ якъ дуга. } 2.

Всякъ хто не шаже, то дуже скрыпить,
Хто жъ не лукавить, то зъ заду седыть.
Всякому ротъ дере ложка суха! } 2.
Хто жъ есть на світі, щобъ бувъ безъ }
[гріха?

28.

Ой у полі конопельки,
Дробні зелененькі!
Мылый мылу покидаѣ, } 2.
Ворогы раденькы.

Ой у полі конопельки,
Ахъ верхы січутця!
Мылый мылу покидаѣ, } 2.
Ворогы сміютця.

Не втішайтесь вороженькы
Моімы бідамы,
Ой якъ прійде до васъ теѣ, } 2.
Спізнаѣте й самі.

Покыдаєть мене мылый,
Покынь хліба исты,
Охъ, щобъ жежъ ты та не дождаѣ } 2.
И зъ ыншою сесты!

29.

Ой вышенько, черешенько,
Чомъ ты не вродыла?
Була зима дуже ледя } 2.
Мене зморозыла!

Ой, казаче! Гей, бурлаче!
Чомъ ты не женився?
Бувъ у війську дуже довго } 2
Да тамъ и зостарівся! }

30.

Выдано шляхи Полтавській,
И славноу Полтаву,
Пожалійте сыротыну } 2
Не вводьте въ неславу. }

Не богата я й неславна,
Не панського роду,
Не стыжуся шыты, прясты. } 2
И насыты воду. }

Хто панъ важный и письменный,
Той рівняйсь зъ панами,
Бо не може той дружытысь, } 2
Зъ простыми людьми! }

31.

Чья жъ собі не вродливый,
Чы не въ тебе вдався?
Чы не люблю тебе щиро, } 2
Чы зъ тебе сміався? }

Любижъ собі моѣ сердце,
Любы кого знаешъ.

Та не смійся надо мною, }
Якъ волы згадаешъ. } 2

А я пійду на край світа,
И въ чужой сторовці,
Знайду крашу, або згину, }
Якъ той листъ на сонці. } 2

32.

Не буду я женытыся,
Бо що мени зъ того?
Не ставъ мені десять грошей
Да півъ золотого.
Чукъ, чукъ, чумандра,
Чумандрыха молода.

Наварыла бурака,
Увкинула чабака,
Годоваты казака,
Та вдарыла трепака!
Чукъ, чукъ и т. д.

Сыпь, сыпь дыбулы,
Та все те, що добулы,
И хвасоли, и барболи,
Було бъ всего щобъ до воли.
Чукъ, чукъ и т. д.

Тривай-зась, не змагайсь,
Чумандрыхо не жахайсь!

Вары жъ справу, зъ бурака,
А мы вдарымъ гопака.
Чукъ, чукъ и т. д.

33

Приѣхали три козаки,
Та все три однакы
Пытаются Марусеньки,
У которой хаты.

Одынъ стоить підъ оконцемъ,
Другой коня вяже,
Третый стоить підъ дверимо.
Добрый вічоръ важе.

Добрый вічоръ, стара маты,
Дай воды напытця,
Пусть дочку на вулицю
Ой хонъ подавайся.

Сіде дочка край воконьця,
Коды хочъ давсыя.
Стоить вода у кубочку,
Коды хочъ напыйся.

Не погожа въ ставу вода—
Пойду до крыныцы.
Незвычайна дочка твоя
Пойду до вдовыцы.

У вдовыцы дві свитлыцы,
А третья комната,
А въ дивчины одна хата,
Да й та не прибрата.

У вдовицы дві світлыцы,
Гарны вічерныцы,
Стоять чары заправлены,
Въ горшку на полыцы.

34

Грыцю, Грыцю до работы!
Въ Грыця порваны чоботы.

Грыцю, Грыцю до телятъ!
Въ Грыця ноженкы болятъ.

Грыцю, Грыцю молотыты!
Грыць невздужав работы.

Грыцю, Грыцю врубай дровъ!
А Грыць щось-то нездоровъ.

Грыцю, Грыцю робы хлібъ!
А Грыць каже, що охріпъ.

Грыцю, Грыцю до Марусі!
Заразъ, заразъ уберуса.

Грыцю, Грыцю хочъ женытца?
Не можу отговорытца.

Грыцю, Грыцю, кого взяты?
Краше Гаали не сыскаты.

35.

Розлилися воды
На чотыре броды.
У першому бродѣ
Соловейко щебетавъ.
И гнѣздечко розвивавъ.
У другому бродѣ
Зозуля ковала,
Летечко казала.
У третьему бродѣ
Конничокъ заржавъ,
Дорожку почавъ.
А въ четвертымъ бродѣ
Та дівчина плаче,
За нелюба идучи,
Свое лыхо чуючу.

36.

Чего мене зачыпаешъ,
Колы свою мылу маешъ?
Я не хочу, такъ якъ ты,
По двоухъ разомъ любыты.

Що день нишій присягаешъ,
Твою руку видаешъ
Я не хочу, такъ и т. д.

Сусідка мені казала,
Що видъ тебе перьстынь мала.
Я не хочу, такъ и т. д.

Гандзи бынду обидавесь,
Насти вінець відокравесь.
Я не хочу, такъ и т. д.

Люды меві говорылы,
Що зъ тобою въ свѣтъ ходылы.
Я не хочу, такъ и т. д.

Въ каждомъ містечку новая,
Выглядаѣ та мыдая.
Я не хочу, такъ и т. д.

Въ корчмы зъ чужымы гуляешъ,
А про мылу забываешъ!
Я не хочу, такъ и т. д.

Любци твои, кажутъ люде,
Колы зъ тобовъ нужда буде,
Я не хочу, такъ и т. д.

37.

Хоть у мене мужычокъ зъ кулачокъ,
А таки я мужыкова жінка.
Я за ѣго захылюсь, захылюсь
Та никого не боюсь, не боюсь.

Ой до мене губерецъ подсыпавсь,
И любви добывавсь, добывавсь,
А я губерецъ любыты не стала,
Ѣго трасця напала, напала.

Молодыца чья ты, чья ты?
Пусты мене до хаты, до хаты!
Пійду въ чорту, убирайсь, убирайсь,
Коло воротъ не мотайсь, не мотайсь!

38.

На вулицы ни весело,
Въ хаты батько лаѣ,
А до вдови на досвітки
Маты не пускаѣ.

Що жъ мене робыты?
Де мені подытись?
Чи то зъ иншимъ полюбытись,
Чи то утопытись.

Ой надыву я сережки
И добре на місто,
Та пійду и на ярморокъ
Въ неділю на місто.

Скажу ему: „сватай мене,
Або одчыписа,
Бо якъ мені у матеры,
Та лучше втопытца.“

39.

Утоптала стежечку
Черезъ яръ,
Черезъ гору, серденько,
На базаръ.

Продавала бублики
Козакамъ,
Вторговала, серденько,
Пятака.

Я два шаги, два шага
Прошла,
За копейку дудника
Найшла.

Заграй мене дуднику
На дуду,
Нехай свое лышенько
Забуду.

Отъ така я дівчина,
Така я!
Сватай мене, серденько,
Вийду я.

40.

Ныхто жъ ни выненъ, тыльки я,
Тыльки я, тыльки я,
Що полюбыла гультая,
Гультая, гультая.

Гультай не робыть, тыльки пѣъ,
Тыльки пѣъ, тыльки пѣъ—
Прійде до дому—жінку бѣъ,
Жінку бѣъ, жінку бѣъ.

Есть у сусіда гарний сынъ,
Гарний сынъ, гарний сынъ;
Тамъ то хороший вражый сынъ,
Вражый сынъ, вражый сынъ.

Лычко біленьке хочъ малюй,
Хочъ малюй, хочъ малюй,
Губки румяны, хочъ цілуй,
Хочъ цілуй, хочъ цілуй.

Очи черненьки, хочъ дывысь,
Хочъ дывысь, хочъ дывысь!
Хлопіць до сердца, хочъ тулысь,
Хочъ тулысь, хочъ тулысь.

41.

Вечиръ на двори,
Ночь вступаѣ.
Выйды дівчино,
Сердце бажаѣ!

Чыстое небо
Зоринькы вкрылы.
Выйды серденько,
Дівчино мыла!

Дай подывытца
Въ каріи очи.
Станъ твій обняты
Тонкый дівчий.

Глянуты въ лычко
Біле, чудове,
На косу довгу,
На чорны бровы.

Выйды жъ до мене,
Голубко біла,
Буду вохаты
Вікъ до могилы!

42.

Та не люблю я ни Стецька, ни Грыцька,
Ни Степана моципана, ни Яцька.

Тыльки люблю Васылечка,
Въ Васылечка вся сылечка,
Въ его есть и еще буде,
Ище къ тому раздобуде,
Васылечко раздобуде!

Та не люблю я ни Овсія, ни Мусія
Ни Кондрата, его брата, гричко сія.

Тыльки люблю Васылечка и т. д.

Та не люблю я ни Ивана, ни Романа,
Бо я дівчина хороша, не погана.

Тыльки люблю Васылечка и т. д.

Та не люблю я ни Панаса, ни Уласа,
Ни Трохыма, его дядька свінопаса.

Тыльки люблю Васылечка и т. д.

Та не люблю я ни Давыда, ни Демьда,
Бо я дівчина хороша, круглонода.
Тыльки люблю Васылечка и т. д.

43.

Люлька моя червоная зъ вечера вурьмыся.
Положивъ її на польцю—упала й разбылыся;
Обнявъ я головоньку, ставъ я журытця:
Бідна моя головонька, якъ люлькою розжытыця!
Пішовъ я до Кывна люльки куповаты,
Найшовъ люльку червоную, ни зъ кымъ торго-
ваты.

Уєривъ дівку на базари—пшоно продавала,
Вона мені и люлечку мою сторговала.
Якъ пішовъ я до дівчины люлечку вурьты,
Зняла вона зирячыву, та й хотила быты;
Та й побігъ я черезъ тынъ, ще й не зачерк-
вувся,
Якъ ударывъ мужыкъ ціпомъ, тыльки усміх-
вувся.

44.

Прілетіла зозуленька зъ тімвого лісочку,
Сіла, пала, заковала въ зеленомъ садочку.
Ой якъ вышла Марусенька въ ней запытаты:
Скажи мене чи ще довго суженого ждаты?
А зозуля куъ, куъ коло єѣ двора,
Будишь, мьля, ждати тыльки сей день до ве-
чора!

Бодай же ты зозуленька семь літъ не ковала!
Що ты мене молоденькой правды не сказала.

45.

Гей, волю жъ мои та й половы,
Да чому жъ вы й не орете?
Гей, літа жъ мої та й молоді } 2.
Да чого жъ вы марно идете?

Ой, колы бъ тобі, да такъ, якъ мені
Лыха й біда докучыла!
Ты бъ коня добувъ, до мене й прыбувъ } 2.
Да щобъ же я й не скучыла!

46.

Якъ живешъ ты мои мыла
Въ рідкій Україні?
А чы мене разлюбыла } 2.
Чы живешъ въ кручынї?

Чы якъ роза пры долині
Ты цвѣтешъ голубко?
Чы завъяла вся въ кручынї, } 2.
Думаючи думку?

Може иншій полюбывся
Тобі черноброва?
И душею поріднывся } 2.
И зъ нымъ та розмова?

Та розмова, що межъ нами
Такъ велась не рідко!
Якъ згадаю то й слезамы } 2.
Обільюся гирко!

Сумно на чужій сторонці,
Далеко відъ тебе!
Охъ не гріѣ чуже сонце, } 2.
Хоть и сяѣ въ небі.

47.

Летивъ орелъ черезъ море,
Та й ставъ голосыты:
Охъ, якъ тяжко убогому
Богату любыты!

Не тамъ счастье, не тамъ доля,
Де богаты люде,
Де берутця по любви,
Тамъ счастье пребуде!

Любовь мара, счастье хыба,
Безъ грошей вікъ мука!
Жысть быстро тече, хутко летять
Мовъ стріла изъ лука.

Не той счастливъ и богатый,
Хто більше грошей маѣ,
А той счастливъ, хто въ любви
Свій вікъ доживаѣ!

48.

Де жъ ты ходышь моя доле?
Не докльшышся тебе!
Досібъ змігъ я прыгорнуты } 2.
Поле дыке до себе!

А тебе ось не вблагаю
До якої я поры!
Все шукаю, да пытаю,
Що ажъ серденько знурывъ! } 2.

Чы на морі межъ купцями
Съ крамомъ лічышь барышы?
Чы въ хоромахъ съ панянками
Ты регочешъ у ноці? } 2.

Чы на небі изъ вконца
Сучышь дулі біднякамъ?
Чы при місяці безъ сонца
Чешешъ кудри ты дівкамъ? } 2.

Чы край моря при долині
Дыкимъ макомъ ты цвітешь?
Чы у лузі на колыні
Ты зозулею куѣшь? } 2.

Ой пожалься жъ моя нене,
До край мене хоть прысядь!
Хоть постій ты підля мене,
То й тому я буду радъ! } 2.

49.

Тяжко, важко жыть на світі
Сыроті безъ роду!
Ни до кого прыхылытысь,
Хоть зъ горы та въ воду! } 2.

Добре тому багатому,
Его люди знають!
А зо мною зустрівшисься } 2.
Мовъ недобочають!

Багатого, губатого
Дівчина шанувъ—
Надо мною жъ, сиротою, } 2.
Смиѣтця, кепкуѣ!

50.

Ой, самъ же я да не знаю,
Що робыты статы:
Запряжу чотырі волы, } 2.
Та й піду ораты.

Волы жъ мої половыі
Чому не орете?
Літа жъ мої молодыі } 2.
Чого марно идете?

Запряжу чотырі коні,
Коні воронны,
Тай піду догоняты } 2.
Літа молодыі.

Ой нагнавъ я літа свої
На калиновымъ мості:
Вернитесь літа мої, } 2.
Хоть до мене въ гості.

Літа жъ мої, літа жъ мої,
Літа молоденькі!
Болю доля несчастлива, } 2.
Будьте коротенькі!

51.

Не сама жъ я, не сама
Пшениченьку жала,
Ой пришлажъ я до домоньку } 2.
Нема мого Івана.

Челядонька въ дому,
Щожъ мені потому?
Дала бъ же білу ручку, } 2.
Та не маю кому.

Ой пійду я до комнаты,
Постіленьку слаты,
Постіль біла, стіна німо. } 2.
Ніть зъ кімъ розмовляты.

И постіль біленька,
И стінка німенька,
Зжалься, зжалься, мыйый Боже, } 2.
Що я молоденька!

Ой выйду я, выйду,
На гору крутую!
Ой стану я, да й погляну } 2.
На річку быстрю!

Щука рыба въ вобі
По волі гуляѣ,
А у мене молодой } 2.
И пары не маѣ!

Тилькожъ мені пары,
Що очыці карі,
Тилькожъ мені й до любові, } 2.
Що чорны бровы!

Очі жъ моі кары,
Біда жъ мені зъ вами!
Не хочете прывыкаты } 2.
Безъ мылого самы!

Хоть хочете й, не хочете,
Треба прывыкаты,
Мабудь вже мыленького } 2.
По вікъ не выдаты!

52.

Ой нащожъ ты маты,
Да горбузъ лупышь?
Чы ты мені маты
Женыха купышь?
Маты й маты, маты!—2

Ой не лупы маты
Та зеленого,
Та не купуй маты
Та мерзеного!
Маты й и т. д.

Ой облунь маты
Та спілесенького,
Та вибѣрай маты
Молодосенького!
Маты й и т. д.

33.

Нема мого мылого,
Нема мого друга!
На моему серденьку } 2.
Велькая туга!

Нема мого мылого,
Нема мого пана!
На моему серденьку } 2.
Велькая рана!

Нема мого мылого,
Що карыі очі,
Ни зъ кымъ мені размовляты, } 2.
Сіда до півночі.

Нема мого мылого,
Нема мого сонца!
Ни зъ кымъ мені размовляты, } 2.
Сіда у віконца!

И вечеръ близьенько,
И сонце низенько,
Прійды до мене, } 2.
Ты мое серденько!

Ой прийди, прийди,
То й не буде кривды,
Коли жь буде кривда, } 2.
То я буде вынна!

54.

Іхавъ козакъ зъ України.
Мушкетъ за плечыма,
За нымъ иді дівчинонька } 2.
Зъ карімы очыма.

Постой, постой, казаченьку,
Мій сызенький орле!
Ой хтожъ тебе на чужбыні } 2.
Безъ мене прыгорне!

Не плачь душко моя мыла,
Не плачь не журыся!
Що жъ ты сердце за міжъ нейшла, } 2.
А я й не женився!

Потімъ боці за Дунаємъ,
Козакъ сіно косыть,
Поцімъ боці дівчинонька } 2.
Плачуть и голосыть?

Водай сіно огнемъ пішло,
И коса зломылась,
Щобъ я тута по мылому } 2.
Більше не журылась!

Стоить місяць надъ горою,
Да сонца не маѣ,
Дівчинонька козаченька } 2.
Дурно вымыкаѣ!

55.

Ой ты мыйй, мыленый,
Який же ты дивненый!
Десь ты тугы не знаѣшь, } 2.
Що ты мене выдаѣшь!

Ой ідь сердце, ой ідь хутко,
Бо мені на серці жутко!
Якъ не прыбудешъ, то й заплачешъ, } 2.
У труні мене побачышь!

56.

Грыць.

Ой не ходы ты Грыцю на ті вечорныці
Бо на вечорныцахъ дівки чаривныці!
Котора дівчына чорнобрывая, } 2.
Да то чаривныця справедывая.

У неділю рано, зілъ копала,
А въ понеділокъ переполоскала,
А вівторокъ рано зілъ варыла, } 2.
А въ середу рано Грыця отруїла.

Прийшовъ четвергъ нашъ Грыць померъ,
Прийшла пятныца Грыця поховалы,

А въ субботу рано и одпоминалы, } 2.
И всі козаченьки за нимъ зарыдали! }

У неділю рано маты дочку была:
Да нащожъ ты, суко, Грыцю отруїла?
Ой маты, маты, не жаль ваги не маѣ,
Данехай же Грыценька насъ двоохъ некохаѣ! } 2.

О то тобі Грыцю за любовь заплаата,
Сажень у землю и дубова хата!
Стану передъ Богомъ, та и згорну руки, } 2.
Любыѣ тебе вірно, не буду знать муки! }

57.

Біда чайці,
Чайці небози
Що вывела дітокъ } 2.
При самій дорозі. }

Літо прыспіло,
Жыто поспіло!
Идутъ женці жаты } 2.
Дітокъ забіраты. }

Кигікъ, кигікъ!
Взлетівши въ гору!
Прыдетца втопытца } 2.
Въ сынему морю. }

А вулыѣ чайку
Смыкъ за чубайку!

Ото тобі чайко,
Не кричи такъ тяжко! } 2.

И бугай въ лугу
Гне зъ лозы дугу,
Не кричы такъ чайко, } 2.
Бо повішу въ лугу!

Якъ не кричаты?
Якъ не вихчаты?
Жаль маліі діте, } 2.
А я жъ їхъ маты!

58.

Чого вода каламутна,
Чы не оыля збыла?
Чого дівка така смутна, } 2.
Чы не маты была?

Мене жъ маты та й не была,
Самі слёзы льютця!
Відъ мылаго людей не ма, } 2.
Одъ нелюба шлютця!

59.

Поки дуже хто багатый
Доты й люде поважають;
А якъ зробытця убогимъ, } 2.
То за нещю его мають.

Якъ гроші ъ, музыкы грають,
Беседа пѣ, втогді всі знають,
А перестань же пыть, гулять, }
То не захоче й старецъ знать! } 2.

И прылыхий зъ грышні годынні
Нечімъ на світі не журись,
Найдутця кумы й, побратыны. }
Да кого схочъ, то й прыхмыльсь. } 2.

Сусідъ на покуті сажа,
И першъ відь всіхъ тебе частуѣ,
Беседа въ лысі розважа, }
Подъ гроші всякий мѣгыкуѣ. } 2.

При добрій же бакъ то годынні
Зъ повагой все къ тобі валытця,
А при гіркій, лыхій годынні }
Нема до кого прыхмылтца! } 2.

Во всі тоді тебе ганьбують,
Догану всі тобі дадуть!
Якъ зъ волоцюгы всі глузують, }
Та щей ледащомъ назовуть. } 2.

60

Я вью віночки,
Всѣ васылечки,
Не для иного,
Всѣ для мылого.
Какъ у въ саду, саду,

Въ моімъ вінограду,
Мій мылой гуляеть
За мной примѣчаетъ.
Тильки не бранытця,
Пора помірытця,
Пора намъ зъ мылымъ
Въ світі пожити,
Любовъ поводити.

61.

Дівчыно, рыбчыно, здорово була!
Чы вжежъ ты обо мні давно забула?
Яжъ не забула, вікъ не забуду?
Якъ вірно любила, такъ любити буду!—2

Яжъ тобі, ты жъ мені дались мы слово,
Де повернемося все въ насъ готово!
Ходімъ до попа та звяжемъ руки,
Нехай намъ на сердці не буде муки!—2

Прощайте, прощайте! мене не забувайте!
Не лыхомъ, а добромъ всі вспомяните?
Прощайте, прощайте! насъ не забувайте
Не лыхомъ, а добромъ всі вспомяните!—2

Якъ живі будемъ та й повернемося,
Вышнівкы, дулівкы, добре напѣмся!
Прощайте, прощайте! горы й поляны,
Марусі, Гавнусі, Катры й Уляны!—2

Прощайте, прощайте! мене не забувайте,
Не лыхомъ, а добромъ всі вспоминайте!
Прощайте, прощайте! насъ не забувайте,
Не лыхомъ, а добромъ всі вспоминайте!—2

62.

Віють вітры.

Віють вітры, віють буйны,
Ажъ дерева гнутця,
Охъ, якъ болыт моѣ сердце } 2.
Що й слезы не льютця!

Трачу літа въ лютомъ горі
И кінца не бачу!
Тыльки жъ тоді й легче стане, } 2.
Якъ трішки заплачу!

Не допоможуть слезы горю,
Сердцюжъ легше буде!
Хто щастливъ бувъ хоть часочокъ, } 2.
По вікъ не забуде!

Есть же люде, що и моїй
Завыдують долі!
Чы щастлива жъ та белына, } 2.
Що росте у полі?

Ой у полі, на пісочку,
Безъ росы на сонці—
Тяжко жыты безъ мылого } 2.
На чужій сторонці!

Безъ милого долі нема,
Стане світъ тюрмою,
Безъ милого счастья нема, } 2.
Нема и покою!

Дежъ ты мыйй, чорнобрыый?
Дежъ ты обзовыся?
Якъ безъ тебе тутъ горюю, } 2.
Прыйды подывыся!

До кого я прыгорнуся
И хто прыголубыть?
Колы нема того тута, } 2.
Який мене любыть!

Полетіла бъ я до тебе,
Та крылець не маю!
Сохну, чахну я безъ тебе, } 2.
Всякъ часъ поміраю!

63.

Поставте сторожу,
Поставте другуу,
То й не встерезете } 2.
Мене молодую!

Мымо моіхъ воріть
Тры річенькі тече,
Та не можно выйты, } 2.
Щобъ іхъ зупыныты.

Мимо моїхъ віконъ
Три лишеньки іде,
Та не можно вийти, } 2.
Щобъ поговорити.

Ночувала нічку
Въ зеленімъ садочку,
Охъ, и зъ тобою } 2.
Сызый голубочку!

Ночувала другу
Въ зеленому дугу,
Охъ, и зъ тобою } 2.
Мій вірненький друже!

Ночувала й третю
Въ зеленімъ барвінку,
Охъ, и зъ тобою, } 2.
Сучій недовірку!

64.

Есть на світі доля,
А хто жъ її маѣ?
Есть на світі воля,
А хто жъ її знаѣ?
Есть моды на світі,
Срібромъ, злотомъ сяють,
Здаѣтця й панують,
А долі не знають!
Ні долі, ні волі—
Зъ вудьюю, та горемъ,

Жупанъ надівають!
А плакаты соромъ!
Візьміть срібро й злото,
Та й будьте багаті!
А я візьму слезы
Лыхо выльваты!
Затопшо ведолю
Дрібними слезами!
Затопчу неволю
Вілымы ногами!
Тоди я веселый,
Тоди и богатый,
Якъ буде серденько
По волі гуляты!
Тоди я веселый,
Тоди и богатый,
Якъ буде серденько
По волі гуляты!

65.

А въ ковалыхы
Собаки лыхи
Никому выйты } 2
Оборонаты!

Выйшла Тытна,
Та й нацьковала!
Выйшла Марына } 2
Обороняла!

А вонъ собаки
Въ соломѣ спаты,

Ты жъ моѣ серденько } 2.
Ходы до хаты!

Пішли въ садочокъ
Въ темный кусточокъ,
Натрусилы грушокъ, } 2.
Повень хвартушокъ.

66.

Цытьте вітры, цытьте буйні!
Въ дуброві не шуміте!
Моѣ горе лягли спаты,
Такъ не розбудіте!
Охъ, заснуло воно въ сердці,
Якъ въ норі гадюка!
Наче легше мені стало, } 2.
Наче жъ меньше мука!

Ой загулы буйні вітры,
Похилюсь лозы!
Чую горе моѣ встало!
А дежъ моі слезы?
Звісно де огонь горить,
То тамъ и росы опадають!
Въ кого жъ душа, въ конецъ болить, } 2.
То въ того й слёзы высыхають!

67.

Да чы я жъ въ полі
Не травыця була?
Да чы я жъ въ полі
Да не зелено цвіла

Взяли жъ мене покосылы,
И въ покосы положилы.
Така доля моя!
Таке счастье мое! } 2.

Да чы я жъ въ лузі
Не калыновья була?
Да чы я жъ въ темнімъ
Не червоною була?
Взялыжъ мене поламалы,
И въ путечкы повязалы.
Така доля моя!
Таке счастье мое! } 2.

Чы я жъ въ садочку,
Та й не квіточка була?
Чы я жъ въ вишневімъ
Не пахучею була?
Взялыжъ мене шірвалы,
Та й зъ полынемъ въ пукъ звязалы.
Така доля моя!
Таке счастье мое! } 2.

Да чы я жъ въ батька
Не дытина була?
Да чы я жъ нельці
Та не рідною була?
Що світъ мене завязалы,
И зъ немылымъ обвінчалы!
Така доля моя!
Таке счастье мое! } 2.

68.

Коло млына, коло млына,
Конопелькы терла!
Небачыла мыленького
Трошкыжъ я й не вмерла! } 2.

Небачыла мыленького
Сігодні и вчора,
Болятъ моя голывонька } 2.
До самого чола!

Одчепыся, не жартуй,
Я тобі не рівня
Ой ты швецъ, кожемъ яка, } 2.
А я бондарівна!

Відчепысь, не пустуй,
Бо я тобі не рівня,
Ой вы панъ и господарь, } 2.
А я бондарівна!

Геть-пречъ, всі вы невъяжітесь,
Всіхъ не хочу знаты!
Кого разъ я полюбыла, } 2.
Вікъ буду кохаты!

Одчепытесь, не жартуйте!
Йдіть собі къ бісу!
Не для васъ я чепурюся, } 2.
Віду свою тішу!

69.

Колыбъ се такъ, щобъ я зъ уміла,
Зъ вами зорі розмовлять,
Про те, що якъ его любила,
Зішлыбъ вы зъ неба розважать. 2.

Мене въ гірку мою годьну,
Десь счастья вікъ мені нема!
Трохась самъ Богъ мене кара,
Охъ, далєбі зъ жробы загьну! 2.

И про те бъ вамъ розказала,
Що якъ его я кохала!
То вымовить того невмію,
Бо якъ згадаю, то й знімю. 2.

Тебе жъ вечерня зорьце,
Втогді я дуже ликалась;
Бо все бачъ мыслила сестрыце,
Що й ты въ его укохалась! 2.

Гей місяченьку молоденький,
Ясній на землю ты світівъ,
Тогда якъ мыйй, мій мыленький!
Зо мною у гаю седівъ! 2.

Охъ, и на ранюю зорьцю
Зъ надсадою я девьлась!
Бо я мыслила, що Грыцю
Вона на вікы полюбылась. — 2

Гей, якъ я Грыценъка вохала,
Надісь про те винъ и не знавъ!
Васъ зіронькы ревновала,
А винъ мене, бачъ, промінявъ!—2

Гей на богату ю незгрею,
Свій вікъ живе теперъ и зъ нею!
Охъ не на неї промінявъ—
На віно, бо багацько взявъ!—2

Корівъ, овечокъ и волівъ.
Мене жъ зневаживъ, якъ схотівъ.
Вона жъ нехай его кохаѣ
Та такъ, якъ я журбы не знаѣ!—2

Такъ, якъ о півночі на дворі,
Ты місяченьку и вы зорі,
Жартувѣть собі зъ водою,
То такъ колысь и винъ зо мною!—2

Гарьненько, мыло жартовавъ,
И до серденька прыгортавъ....
Теперъ на вівъ мене забувся
И до другої прыгорнувся!..—2

Ой, темно у ночі на дворі
Безъ місяца—хочъ сяють зорі,
О такъ мені жъ жыть—и безъ него
Нема прыхильного ничого—2

Гей такъ, душі моїй безъ него,
Не ма скрізь рідного ничого!
На світі все мені чужбына,
А тилькі винъ одынъ родына!—2

70.

Тыха вода, тыха вода
Бережечкы зноситъ,
Молодой козакъ, молодой козанъ } 2.
Пава атамана просыть:

Пусты жъ мене атамане
Изъ вѣйска до дому,
Искучыла, извѣдила } 2.
Дѣвчына за мною!

Пусты жъ мене атамане
Изъ ласкы своѣи,
До мылої дѣвчынонькы, } 2.
Дружныи моѣи!

Пусты жъ мене атамане
До коханья мого,
Куплю тобі атамане } 2.
Коня вороного.

Не пуцу тебе, не пуцу тебе,
И не кажу пускаты
Ведю тебе, кажу тебе } 2.
До гарматы прыковаты.

Не куй мене атамане
До своѣи гарматы,
Прыкуй мене атамане } 2.
До дѣвчыноної хаты!

Я въ дывчыныноі хаты
Радъ віковаты,
Не куй мене атамане } 2.
До свої гарматы!

71.

У сусіда хата была.

У сусіда хата была,
У сусіда й жінка й мыла!
А у мене ни хатынкы
Нема счастья, нема й жінкы! } 2.

Сусідъ рано жыто сіѣ,
У сусіда зеленіѣ!
А у мене не ораво, } 2.
Ище й жыто не сіяно!

За сусідомъ молодці,
За сусідомъ и вдовыці,
И дівчатка полюбляють } 2.
Всі сусіда выхваляють!

Одна було полюбыла,
И рученьку заручыла,
И та потімъ одказала: } 2.
Охъ, я тебе не вохала!

Чы безъ счастья я вродывся?
Чы безъ долі я крестывся?
Чы такы кумы брады, } 2.
Счастья й долі не вгадамы!

72.

Хусточка.

Хусточка жъ моя, шовковая!
Чы на тежъ я заробляла,
Щобъ ве люблю, та не мылому
Та ii я почепляла?

Хусточка жъ моя шовковая!
Оботры моi слёзовькы!
Нехай же нехай відъ ныхъ
Полыняють квітонькы!

Хусточка моя шовковая!
Прийшлось тебе заховати,
Съ пліточкою, та й дротяною
Теперь треба привыкати.

Хусточка жъ моя шовковая,
Не достовайся ворогу:
Покрый моi ясні очы,
Якъ я ляжу у гробу!...

73.

Ой розлылася тая туга и журба
По всiмъ берегамъ!
По всiмъ берегамъ!

Ой суды жъ Боже, тую тугу и журбу
Нашiмъ ворогамъ!
Нашiмъ ворогамъ!

74.

Дядечко.

Ой, дядечку, голубчыку,
Змылуйсь надо мною!
Не дай мені сиротыні
У яму иты живою?
Якъ рыбонька безъ водыці,
Такъ я, сердечна, б'юся—
За дурною за Кандзюбу } 2.
Сылуъ матуся!

Ой дядечку, голубчыку,
Змылуйсь надо мною!
Не дай мені сиротыны
У яму иты живою!
Зъ Олексіємъ розлучають
Не дають пожиты,
Лучше смерть я заподію, } 2.
Колы не любыты!

Ой дядечку, голубчыку,
Не дай мені пропасть!
Прошу тебе ратуй мене
Защыты відъ напасты.
Озмы своѣ ружо страшне,
Та стрельны въ Ульяну—
Ой, чімъ иты за нелюба } 2.
Лучше лягты въ яму!

Ой, дядечку, голубчыку,
Не дай мені пропасти!
Прошу тебе, ратуй мене
Защыты відъ напасты!
Озьмы свою шаблю гостру,
Зрубай мене разомъ!
Безъ мылого Олексія }
Вмиру однимъ я часомъ. } 2.

Ой, дядечку, голубчыку!
Прошу тебе ратуй мене!
Не дай мене пропасти!

75:

Ой не світі місяченьку,
Не світі нікому,
Тільки світі мыленькому,
Якъ іде до дому!
Якъ іде до дому!—2

Світы ему ранесенько,
Та й разгоняй хмары!
Ой, якъ же винъ иншу маѣ,
Той зайды за хмары!
Той зайды за хмары!—2

Світівъ місяць, світівъ,
Да й зашовъ за тині,
А я бідна плачу, плачу!
Зрадывъ мені мылий!
Зрадывъ мені мылий!—2

Або жъ мене серце любви,
Або жъ мене лышы,
Або жъ мої чорны бровы
На папері слышы!
На папері слышы!—2

Пысавъ же я чотырі дні
И чотырі ночі,
Та не могу испысаты
Твої кары очі!
Твої кары очі!—2

Пысавъ же ты на папері,
Пышы на кытайці,
Якъ не слышемъ у вечері,
То я помру въ ранці.
То я помру въ ранці!—2

76.

Ой, казалы вражі люде,
Що я заміжъ не піду!
Посіяла васылечкы,
Во вышневому саду.
И васыльки мої
И Васыль при мені
Каты жъ его батька, { 2
Сбодовався мені!

Ой, Васылю. Васылю,
Сердце, душко Васылю,
Купы жъ мені на мыстечко,
На білую шыю!

О дій—его честы,
Яка дженджерыста,
Купывъ дукачъ и бархатку, } 2.
Що й хоче на мыста!

Яжъ тебе прохала,
Щобъ ты купывъ сергы,
А ты жъ мені одказавъ—
Бодай тобі червы!
О дій—его честы,
Яка дженджерыста?!
Купывъ дукачъ и бархотку, } 2.
Що й хоче на мыста!

Яжъ тебе прохала,
Щобъ купывъ запаску,
А ты жъ мені одказавъ—
Утерла ласку!
О дій—его честы
Яка дженджерыста?!
Иды сама й купы, } 2.
Що хочешъ изъ міста.

Яжъ тебе прохала,
Ходімъ у камору!
А ты жъ узавъ мовъ насміхъ,
Повіавсь изъ двору!
О дій—его честы,
Яка дженджерыста!
Яжъ втыді въ шинокъ побігъ, } 2.
Прыхавшы зъ міста!

Яжъ тебѣ прохала,
Ходымъ лягать спаты,
А ты жъ узавъ та й побігъ,
У влуню изъ хаты!
О дій—его честы,
Яка дженджерыста?
Зъ нею просто затомышся } 2.
И не знайдежъ містя!

Черезъ садъ въ виноградъ
Источкы носыла.
Чему жъ мені невгодывъ,
Объ чімъ я просыла?
О дій—его честы,
Яка наровыста!
Не приходытця селу } 2.
Одурѣвать місто!

77.

Оженився мій сусіда,
Та й взявъ жінку богатырку,
Напытавъ собі работы, } 2.
Що тыждень нові чоботы!

Одъ корчмы до шынку ходыть,
За собою хлопцівъ водыть,
А якъ прійде до хаты, } 2.
То й не можно поварнаты!

Вона скаже стцо ему:
Ой ты жъ мылый сердцю моему,
Ты-сь убогій, а жъ богата. } 2.
Моя правда, моя й хата!

Вона скаже краснопера,
Краса обідь якъ вечері!
Винъ голодний спать лягаѣ } 2.
И долю свою проклинаѣ

Одынъ чобіть на підкову,
А другый на корку!
Ой, хто хоче женытыся, } 2.
Нехай бере дворку!

Дворка ледарь, дворка ледарь!
Не хоче робыты!
Тыльки спать, та лежать, } 2.
Та горілку пыты!

78.

Чоловікъ и жінка.

Чоловікъ сіѣ жыто,
Жінка жъ каже: макъ, макъ!
Нехай такъ, нехай такъ, } 2.
Нехай буде зъ жыта й макъ!

Чоловікъ посіявъ гречку,
Жінка жъ каже: макъ, макъ!
Нехай такъ, нехай такъ, } 2.
Нехай буде зъ гречкы макъ!

Чоловікъ уловывъ щуку,
Жінка жъ каже: ракъ, ракъ!
Нехай такъ, нехай такъ, } 2.
Нехай буде щука ракъ!

3

Чоловікъ іде зъ поля,
Волю погоняв,
Его жъ жінка іде зъ корчмы, } 2.
Гоцкы выгнав!

Гей! мужу жъ, мій мужу!
Вчыны жъ волю мою!
Гей! поскачы гайдука } 2.
Та передо мною!

Дурный мужычыще
Узявся въ бочыще:
Гей-гов! жінко моя! } 2.
Оце й гайдучыще!

Подывуйтеь молодці,
Що я учынула,
Що я свого мужыка } 2.
Гайдука навчыла!

Подывытесь люды,
Мій мужыкъ ставъ паномъ:
Жупанына по коліна, } 2.
Підвазявся валомъ!

Была жъ жінка мужыка
За чупрыну взявши!
А вінъ ій ще й поклонився, } 2.
Шапочку иснявши!

„Просты жъ мене мыла,
Що ты мене была,
Куплю тобі квартиру меду } 2.
И нововку пыва!“

„Ой одъ пыва болыть спыня,
А одъ меду голова!
Купы жъ мені горілочкы, } 2.
Щобъ я була здорова!“

79.

Одъ Киіва й до Лубенъ,
Насіяла конопель!
Дамъ лыха закаблукамъ, } 2.
Дамъ лыха й закабламъ!
Достанетця й передамъ!

Съ Черныгова й до Кролевця,
Не почула въ собі сердца!
Дамъ лыха закаблукамъ, } 2.
и т. д.

Одъ Харькова й до Хорёла,
Черевычкы й подпора!
Дамъ лыха закаблукамъ, } 2.
и т. д.

А мій батько чоботарь,
Черевичкы підлатавъ!
Дамъ лыха закаблукамъ, } 2.
и т. д.

Запряжу жъ я козу въ візъ,
Да й поїду по рогізъ,
Дамъ лыха закаблунамъ, } 2.
и т. д.

Запряжу я курку въ дрожны,
Та й поїду до Явдошкы!
Дамъ лыха закаблунамъ, } 2.
и т. д.

Запряжу жъ я півня въ сані
Та й поїду до Оксаны!
Дамъ лыха закаблунамъ, } 2.
и т. д.

Запряжу жъ я бугая,
Куды люды, туды й я!
Дамъ лыха закаблунамъ, } 2.
и т. д.

80.

Спать мені не хочетця.

Спать мені не хочетця,
И сонъ мене не бере,
Що нікому прыголубыть
Молодой мене!
Нехай мене той голубыть,
Да хто вірно мене любыть,
Нехай мене той займаѣ
Хто любовь у сердці маѣ!

Охъ, охъ, охъ, охъ!
Хто любовъ у сердці маѣ. } 2.

Шаръ маты канустыці,
Шаръ маты бураківъ,
Охъ, жаль меві помыдати
Чорноморськихъ козаківъ!
Пусты жъ мене, моя маты,
На юмцию погуляты,
На юмцию погуляты,
Коли хочешъ зѣти маты!
Охъ, охъ, охъ, охъ! } 2.
Коли хочешъ зѣти маты!

Ой, зъ підъ хмызу на пічъ лізу,
А жъ по хаті луна йде!
А хто жъ мене вірно любить,
Той и на печі знайде.
Я на пічъ, а винъ за мною,
Укрити зъ головою,
Видчепи ся препоганій,
Ціловаты незугарній!
Охъ, охъ, охъ, охъ! } 2.
Ціловаты незугарній!

Я жъ въ морі купалася,
Охъ, я жъ въ біду попалася!
А я жъ море перебреду,
Таки жъ біду перебуду!
Бісъ біду перебуде,
Одна згыне, десять буде!

А я жъ море перебрѣду!
Яка жъ була, така й буду!
Охъ, охъ, охъ, охъ! } 2.
Яка жъ була, така й буду!

81.

Ой я чумаць несчастливый,
Иду зъ корчмы ледѣ жыый;
Пропывъ волю, пропывъ возы,
Пропывъ ярма и завозы.

И лагунъ, и ваганъ,
Да навары таганъ,
И мазыцю торговалы,
Тыльки грошей недавалы!

Гей ты жыде, гей ты Юдво!
Дай горілкы мені хутко!
Кожухъ старый, шапка сыва!
Гарнецъ меду, кварту пыва!

Одъ колы я уродывся,
То ще не зъ кимъ не любывся,
Тыльки любывъ я Уляну,
И Марыну, та Тытину!

Сперву водывсь зъ дівчатамы,
Теперь вожусь вже зъ жінкамы!
Носывъ сало торбынкамы,
Таскавъ пашню четвертамы!

Носывъ сало поны стало,
Сыпавъ гроши напропало,
Огонь кресавъ, люльку курывъ,
Дівчатъ любывъ, очі жмурывъ!

И любылы, и кохалы,
Поки зъ мене гроші бралы!
Якъ не стало въ мене грошей,
Ставъ всімъ брыткій, не хороший!

Гей шынкарю, гей шынкарко,
Ты жъ музыка заграй шпарко,
Нехай зъ горя погуляю,
Во й копіечкы не маю!

82.

Хміль.

Дежъ ты хмілю зімовавъ,
Що й не розывався?
Дежъ ты, сынку, ночувавъ,
Що й не раззувався?
Въ Катерыні, матко!
Въ Катерыні, любко!
Въ Катерыні у гостыні,
Сызяя голубко!

Ой що жъ ты сынку робышьъ,
Да що по ночамъ ходышьъ?
Охъ скажутъ злыі люде
Що шкоду ты имъ робышьъ!

Таки жъ буду ходыть,
Таки жъ буду любыть!
Былобъ тобі, моя маты,
Та манишь мене женыть!

О женыся сынку,
Та беры дівчынку,
Да не беры заміжъ вдовы,
Бо не дастъ Богъ доли!
Бо въ удовы сердце,
Якъ зимище сонце—
Хотя воно світыть, гриѣ,
А всежъ вітеръ, холодъ віи!

А въ дівчыны сердце,
Якъ весениѣ сонце—
Хоча жъ воно ꙗ хмурнесеньке,
А все жъ гарне, теплесеньке!
А въ удовы сердце,
Якъ зимище сонце—
Хотя воно світыть, гриѣ,
А всежъ холодъ, вітеръ віѣ!

83.

Гапка.

У сусіда хата была,
У сусіда жінка мыла!
Ніжкі білы, невеличкы
Носыть жовті черевычкы. } 2.

Устає вона раненько
Приберетця чепурненько,
На свіданьє пирожки } 2.
Шульки, та галушки. }

На обідь борщъ зъ грибами,
Да ще въ мисці помелькій,
Съ часникомъ пампушки,—квашу, } 2.
Зъ вышкварками смачну вашу. }

А якъ все те позбірає,
Вона й трохи незгуляє,
Сяде собі за кожилку, } 2.
Прйде дуже тонку нитву. }

А у мене хата чорна,
Жінка брыдка, не моторна,
Усе спить, та лежить, } 2.
И не хоче робить! }

Скажешь: Гаюко встань раненько,
Приберься чепурненько!
Вона слухаты не хоче, } 2.
И якъ відьма та сокоче! }

На свіданьє за лобъ смиче,
За обідомъ дулі тыче,
А на вечеру кудакы } 2.
Підсовує підъ боны! }

Прйдешь зъ поля змурдовавшись,
Звісты добре сподівавшись,

Вона незчімъ борщъ поставить,
А хлібъ глѣвний въ горлы давить! } 2.

Сусідоньва жъ уродлива,
Гарна мыла, чорнобрыва.
Охъ! якъ взгляне тобі въ очи— } 2.
Сердце высочоты хоче!

Въ моѣй вроды неспізнаты,
Брыдко скывамаы узаты,
Сука, чорна, рудоброва! } 2.
Сморжны мовъ кора дубова!

Сусідонька потанцюѣ,
Моргне гарно, поцілуѣ,
Прыголубившысь до мужа } 2.
Зываецца гірше вужа!

Моя жъ тыльви що илычаѣ,
Моргаты зовсімъ не знаѣ,
Изгорбытца мовъ псяюха, } 2.
Та й седыть якъ въ меді муха!

Сусідоньва на родынахъ,
Сусідонька й на крестынахъ,
Де жъ весіліѣ заходять ! } 2.
Сусідоньва верховодять!

Моя жъ нікуды не годытца,
Бо въ беседі всякъ навпытца.
Безглузда мовъ та сеныця, } 2.
Нехай дідаві прыснытца!

Водай же той не родився,
Щобъ о такъ, якъ я женився:
Во проплаче цілий вікъ! } 2.
Несчастный ты чоловікъ! }

84.

Сербынь.

Ой сербыне, сербыне,
Годі сербоваты,
Купымъ хату и кімнату,
Будемъ шышковаты.
Чомъ сербына не любить? } 2.
За сербыномъ добре жыть! }

Чомъ сербына не любить,
Хяба жъ неподоба?
Сівъ на коня, спына гола—
Вся его худоба!
Чомъ сербына не любить? } 2.
За сербыномъ добре жыть! }

Чомъ сербына не любить,
Якъ богату душу,
Въ одній кышені ночувавъ,
Въ другій рано рушывъ!
Чомъ сербына не любить? } 2.
За сербыномъ добре жыть! }

Брешешъ, бо я не погана,
Въ мене и батько богачъ
Купывъ мені на містечко } 2.
И по поясъ дукать!

Дідькобъ пробывъ твою матірѣ.
Зъ твоімъ батькомъ богачемъ!
А ты руда и погана } 2.
Зъ твоімъ срыбнімъ дукачемъ!

Брешешъ, бо я не погана,
Гарна, біла и румана,
А ты чорный и поганый } 2.
Иды собі межъ цыганы!

87.

Гарасымъ.

За річкою Гарасымъ,
Въ Гарасыма гарный сынъ,
Маты любыть Гарасыма, } 2.
А я дочка его сына.

Ой, ты казавъ люблю, люблю!
И въ осены візьму, візьму!
А теперя довелось, } 2.
Ты безъ чобіть, а я боса!

Ходыжь мыла моя боса,
Бо тобі такъ довелось,
Мені жъ босымъ негодытьця } 2.
Буде жыто неродытьця!

Нехай краще й неродытьця,
Колы тале поводицьця!
Мы жъ на тебъ нездаваймось, } 2.
Та ходимо обвинчаймось!

Та щезъ бо я незбісывся,
Щобъ на тобі оженывся!
Поглянь на свою ты вроду,
Краще въ мосту кынуть въ воду! } 2.

Тамъ жъ Гандзя доскочыла,
Петра тамъ зморочыла,
Якъ вниъ на ній оженывся, } 2.
Мовъ застипу заступывся.

Черезъ річку, черезъ ставъ,
Любывъ помы переставъ!
Та й вона жъ его любила, } 2.
Такъ що й розумъ загубыла!

Ой, гопъ-чукъ-чукъ, поберемся,
Та й будемо пацоваты.
Ой ты будешъ комы пасты, } 2.
А я вівці загоняты.

Оженывся на вісний
Та й взявъ бісновату,
Та не малы, що робыть } 2.
Запалымы хату.

88.

Ворскла річка.

Ворскла річка невеличка,
Тече здавна, дуже славна,
Не водою, а войною,
Де Шведъ подігъ головою! } 2.

Ворскла зріла славне діла
Де Царь білий, Русскій, сміло
Побывъ врагу Шведську силу,
И насыпавъ імъ могилу! } 2.

Каваченьми зъ москалями
Потѣшались надъ врагами!
Добре бывшись за Полтаву,
Всеї Россіи честь и славу! } 2.

89.

Кулына.

Чи сежъ таа Кулына
Жыве врай дороги?
А въ Кулыны біда лице
И чорны бровы. } 2.

Иды Грыцю вечераты,
Що варыла маты,
На Грыцесі какамійка
Зъ чорного ягнаты. } 2.

И чорная каламія,
И білая святка.
Ой ходыла до Грыценька } 2.
Молодая дівка!

Одынь сыдыть на полу
У сопілку грабъ,
Другый сыдыть у запічку, } 2.
Пісьню вытынаѣ!

Ой кулыно, сыза утко,
Чы свататы хутко?
Ой Грыценьку барвіночку, } 2.
Сватай мене въ неділочку!

Гей кулыно, голубонько,
Въ неділю неможе!
Подождаты лышь до осені, } 2.
Втогді й Богъ поможе!

Охъ, якъ тяжко край дерева
Голубу літаты,
Охъ, какъ важко мені сердце } 2.
До осені ждаты!

90.

Бувъ у мене сывыи кінъ,
А сідельце маю,
Поіхавъ я за гряницю, } 2.
Тамъ дівчыну знаю!

Прыіхавъ я за гряницю,
Кажуть мені сісты,
Даютъ мені бараболю } 2.
Нелуплену істы!

А я жъ тоі бараболі
Та й непоідаю,
На полыці вареныкы, } 2.
На вухъ поглядаю!

Стала скалка догораты,
Стала й потухаты,
А я за ті вареныкы, } 2.
Да й шыгнувъ изъ хаты!

Поівъ я ті вареныкы,
Поівъ вареныці,
Перенернувъ макітерку } 2.
Въ сінцахъ на полыці!

На добра-нічъ, усямъ на нічъ,
Та ще тобі Насте!
Щобъ на мене молодого } 2.
Не було напасті!

91.

Ой, поіхавъ мій мыленький
До млына, до млына—
А я къ собі мылодана
Приняла, привела!

Ой, прыхавъ мій мильный
У ночі, у ночі—
А я сежу зъ любчкомъ
На печі, на печі!

Ой хто жъ тобі, мій мильный,
Се сказавъ, все сказавъ,
Що у мене любчычокъ,
Пробувавъ, проживавъ?

Охъ сказали близькіі
Сусіды, сусіда,
Що у тебе любчычокъ
Завсїгда, овеїгда!

Такъ не хочу жъ я топыть,
Не топыть, не варыть,
И не хочу я до тебе
Говорыть, говорыть!

Ой, поїхавъ, мой мильный
У торжокъ, у торжокъ,
Купыть мені гостыничка
Батожокъ, батожокъ!

Наступаѣ русу косу,
Чобіткомъ, сапожкомъ,
Потягаѣ часто, густо
Батожкомъ, батожкомъ!

Теперь буду я топыть,
И топыть, и варыть,

Теперь буду якъ приязно
Я до мужа говорыть!

Теперь буду ціловать,
Ціловать, мыловать,
Мужа буду до серденька
Прыгертать, прытыскать!

Ой, іхалы купчыны
Изъ Лубенъ, изъ Лубенъ,
Торговалы курочку
Цілий день, у весь день!

Охъ, я же вамъ курочы
Не продамъ, не продамъ,
Бо у мене півнычокъ
Господарь, господарь!

На юлыці смітьвчко
Громадыть, громадыть,
И до дому курочень
Провадыть, провадыть!

Тіпу, тіпу! вуренькы
Въ господоу, до дому!
Не робысе шкодоньны
Нікому, виному!

Охъ, бодай той мылодаць
На вікъ зныкъ и пропадавъ,
Що вивъ мене молоду
Въ тарапату утаскавъ!

Чумакъ и его жінка.

Ой, посіла я ріпку—
Вродилась квасоля...
Вийшла заміжъ за чумана, } 2.
Несчастлива доля!

Бо чумаки по дорозахъ,
Літо й зиму ходять,
Літа жъ мої мелодії } 2.
Всі премарно сходять!

Ой, вийду жъ я за ворота,
Клигну на охоту,
Чы не знайдетьця робытникъ } 2.
На мою роботу!

Обізвався нашъ школяръ,
Чоловікъ гулящий;
Прыйди, прыйди, мій школяре, } 2.
Ты будешъ всіхъ краще!

Ось приходить нашъ школяръ
На ту вечероньку,
А чумакъ изъ дорозы } 2.
Чоломъ до домовьку!

Росчынає чумакъ двері,
Та й сусіль до хаты!
Засвіты лишъ жінко свічко, } 2.
Недай їй палаты.

А самъ пішовъ по куточкамъ
Школяра шукаты,
А въ Марусі зъ переляку } 2.
Втікла душа въ п'яты.

Сыдыть шкляръ у куточку,
Та й въ дугу зогнувся
Азъ не самъ сюда прійшовъ, } 2.
Мя кыкала Маруса!

Замутывся нашъ чумаць,
Будимъ-тобъ до коней,
Да й унісь на шкяра
Претовстий кый дубовий } 2.

Поставъ на стілъ жінко свічку,
Недай їй палаты,
Ставай рядомъ зъ школяромъ, } 2.
Буду васъ вінчаты!

Дожчыкъ иде, роса паде
На ясны зорі
Зарыкався нашъ школяръ } 2.
Любывъ чужі жоны!

Дожчыкъ иде, роса пада
На прекрасні вірны,
Втікавъ школяръ шпарно босий } 2.
Отъ чужої жінки!

93.

Пороша

Въ місяці Іюлі,
Выпала пороша,

Тимъ дідъ бабу полюбывъ, } 2.
Що баба хороша!

Взявъ дідъ бабу за рученьку,
Та й повівъ въ садочокъ,
Сядай о тутъ моя бабко, } 2.
Маковий цвіточокъ.

Взявъ дідъ бабу за рученьку,
Та й повівъ въ світлицю,
Поважавъ старий бабу, } 2.
Якъ бы й молодлицю!

Взявъ дідъ бабу за рученьку,
Ставъ пыльно дывытьця,
Прыглядівся бабі въ зубь, } 2.
Ажъ баба й не годытьця!

Взявъ дідъ бабу за рученьку,
Та й повівъ до броду,
Взвівши-жъ її на місточокъ, } 2.
Зопхнувъ къ дідьку въ воду!

О тутъ, бабко моя мыла,
Въ гріхахъ своїхъ кайся,
Тутъ водыця холодненька, } 2.
Трошки покупайся!

Стала баба вымурнять,
А дідъ зъ верху выёмъ!
Дотыль баба булботала, } 2.
Покыль не пропала.

94.

Чимъ я въ мужа не жона,
Чимъ не господиня?
Сімь донь хаты не мела, } 2.
Смітья й не носыца! }

Прыхалы купчыкы,
Смітья торговаты,
Ой, що жъ тобі, чепурухо, } 2.
За смітьячко дати? }

Сюды кіпъ, туды кіпъ,
За смітьячко вісімъ кіпъ,
А дев'ята кіпна, } 2.
Що вымела титна. }

За що мене мужу б'в'шъ?
За які вчыкы?
Чы я жъ тобі не наприла } 2.
За рікъ тры почыкы? }

Одынъ пряла до рідва,
Другый до Мыколы,
А якъ третій почала— } 2.
Буде й до Покровы! }

Не сама жъ я пряла,
Кума помогала,
Дала кумі мыску пшона } 2.
Й тры кускы сала. }

Не сама жъ я прила,
Булы й помішныці,
То за хлѣбъ, то за сѣль, } 2.
То за поляныці!

За що мене мужу бѣвщъ?
Може бъ я й робыла,
Накупынь веретенъ, } 2.
Нема мотевыла!

Ой ты пѣвщъ, мене бѣвщъ,
Роспытай—мось за що?
Охъ и ты, охъ и я, } 2.
Обоѣ ледащо!

Де я зросла, де ты зрѣсь,
До купы насъ дідко звѣсь!
А ні я, а ні ты, } 2.
Невміймо роботы!

95.

На долині при Чегрыні
Одъ панцерныхъ сѣѣ шляхъ,
Вітеръ тышкомъ, гонить лыткомъ,
По бунчукамъ: шахъ, шахъ!

Чатуй лашку, глину въ оляшну,
О далеко ище день!
Гурахъ въ чарку, геть янчарку,
Підковнамы: дзѣнь, дзѣнь!

Гуляй дзюбо, гуляй любо,
Бо се тавецъ нашъ, козакъ!

Тыльки ближче, краще, вище,
Підъ рученьку, такъ, такъ!

За тобою, надъ Ворсклою
Я на чатахъ зъ жамо сохъ,
Цілі очі, мокрі очі
А серденько: тѣхъ, тѣхъ!

Нехай скаче, нехай плаче!
Кому мильшій славы гласъ!
Душа сохне, серце лохне,
Рвимо жъ покы: часъ, часъ!

Ище покы, въ степъ широкий
Незасяявъ Січы сталь,
Гуляй дзубо, гуляй любо,
Німъ надійде сердцю жалъ!

Глянь якъ зірку, при Ахтырку,
Залываѣ мрачный дымъ!
Гей, за ляхомъ, чорнымъ шляхомъ,
На татарву въ Крымъ, въ Крымъ!

Нащо жъ мова. нащо слово?
Въ степу згубить гласъ іздокъ!
Подай руку на разлуку,
А на память: цмокъ, цмокъ!

96.

Ой колыбъ не вы, да не мы,
То мыбъ отуть не булы!
То мыбъ отуть не булы,
Горілочки й не пылы!

Та й напыймось родымо,
Щобъ намъ жыто вродымо,
Та напыймось рідъ у весь,
Щобъ намъ родывъ и овесь!
Да по ярмарку вража бабо.
По ярмарку пішкы!
Да бодай тобі вражіѣ бабі
Покорчыло ніжки!
Щобъ ты не ходыла, } 2.
Людей не смішыла!

Да по ярмарку ходыла,
Біду жъ собі купыла!
Та біду жъ собі купыла,
Да за свої гроші,
Вілять мені любыты,
А вінъ не хороший!
Вілять мені любыты,
А вінъ не хороший!
И стыдкий, и брыдкий,
И малого зросту,
Седыть собі у запічку,
Та й спімаѣ спросту!
Охъ бодай ты недіждавъ, } 2.
Щобъ ты мене ціловавъ!

97.

Ой, на щожъ мені та журытыся
Чы въ мене маліі діты?
Одно не ходыть, друге не говорыть, } 2.
Третє не вміѣ сідыты!

Ой, нащожъ мені, та журитися,
Чи въ мене не маѣ жъ жінки?
Я буду пыты, буду и гуляты, } 2.
Хай нова годуъ дѣтки!

98.

Сирота.

Ой, хто пѣвъ? Сирота пѣвъ
Та пропівъ вінъ коня,
Та гулявъ що дня!
Сирота пѣвъ! 2.

Ой, хто пѣвъ? Сирота пѣвъ!
Та пропівъ и кульбаку,
Да напывся до смаку!
Сирота пѣвъ! 2.

Ой, хто пѣвъ? Сирота пѣвъ!
Та пропівъ и волокы
Да й узався у бокы!
Сирота пѣвъ! 2.

Ой, померъ сирота! Безъ попа, безъ
Упокой Господы [дяка!
Сироту піяка!
Сироту піяка! 2.

99.

Я пійду ль по юлиці
Погуляю.

Я пійду къ дівыці
Побываю.

Я спрошу дімля
Про старевь.

— „Охъ, худоє є старевь,
Безъ многого!“

100.

А вмежъ чумакъ додумакозався,
Катма волівъ, ботігъ обіраядся!
Сердце, чумаче, голубче,
Чомъ ты не робышь якъ лучше? } 2.

Ой, у людей подалалы въ двори,
А у мене мої й досі въ полі.
Сердце, чумаче, голубче,
Чомъ ты не робышь якъ лучше? } 2.

Якъ же люди конони потеры,
А у мене жмілька ікъ за двори.
Сердце, чумаче, голубче,
Чомъ ты не робышь якъ лучше? } 2.

Гей, вже люди волотна потялы,
Мене жъ бідну ты дінвы напалы!
Сердце, чумаче, голубче,
Чомъ ты не робышь якъ лучше? } 2.

Щожъ зъ гора мені теперь робыты?
Въ шынау, що день, горілочку пыты!
Сердце, чумаче, голубче,
Чомъ ты не робышь якъ лучше? } 2.

101.

Ой на горі санчата,
Спускались дівчата,
Спускалися изъ горы, } 2.
Хлопцямъ саночъ не дали.

Ой, вернитесь хлопцята,
Одніміте санчата!
Спускайтесь зъ горы сніжні, } 2.
Не давайте дівнамъ сани!

Чи татъ у васъ, якъ у насъ,
На селі новинка:
По сто рублівъ молодецъ, } 2.
По копійці дівка!

Ой на горі ненько
Зацвіло сиченько!
Ні хто жъ мене танъ не любить } 2.
Якъ той коваленко!

Коваленко грабъ,
Мене маты лабъ:
Пряды, сучко, рушнымы, } 2.
Бо въ тебе не мабъ!

102.

Ой на горі калына!
Ой на горі, серденько, калына!
Підъ горою малына,
Підъ горою, серденько, малына!

Тамъ дівчина стояла,
Тамъ дівчина, серденько, стояла!
На казана гукала,
На козана, серденько, гукала!

Ой, козаче собою
Ой, козаче, серденько, собою!
Візьми жъ мене съ собою,
Візьми жъ мене, серденько, съ собою!

Буду тобі слугою,
Буду тобі, серденько, слугою!
И конька намою,
И конька, серденько, намою!

Овса, сіна підложу,
Овса й сіна, серденько, підложу,
Постель білу постелю,
Постель білу, серденько, постелю!

Постель білу постелю,
Постіль, білу серденько, постелю!
Сама ляжу съ тобою,
Сама ляжу, серденько, съ тобою!

108.

Ой, годіть намъ журатыся.

(Запорожская пісня).

Ой годіть намъ журатыся,
Пора перестаты!
Дождалыся одъ Царьці,
За службу заплати!

Дала хлібъ, сіль і грамоты,
За вірні службы!
Отъ теперъ мы млі братця
Забудемъ всі нужды!

Въ Тамані жыть, вірно служыть,
Травыцю держаты,
Рыбу ловыть, горілку пьютъ,
Щей будемъ багаті!

Да вже треба женытыся
И хліба роботы!
А хто прыйде одъ невірныхъ,
Якъ пашюку быты!

Слава Богу и Царыці,
И кождй: гетману!
Залічыла въ сердцахъ нашихъ
Велькую рану!

Благодарыть мы Царыцю,
Молимся Богу!
Що Вона намъ указала
Ва Тамань дорогу!

104.

Гей, на горі.

(Запорожская піска).

Гей на горі та женді жнуть! — 2.
А по-підъ горою,
Да по-підъ крутою
Козаны йдуть! — 2

По передь всіх Дорошенько!—2
Веде свої війська,
Веде Запорозьське!
Хорошенько!—2

По середь всіх пань Хорунжий!—2
Підь нымъ кониченько,
Підь нымъ вороненький,
Сильне дюжий!—2

А позадь всіх Сагайдашний!—2
Що проміняв жінку
На тютюнь, на люльку!
Необашный!—2

Гей, вернися Сагайдашний!
Гей, вернися необашный!
Озьми свою жінку,
Отдай тютюнь люльку!
Табашный!

Мені зъ жінкою не возытца!—2
А тютюнь та люлька
Казаку вь дорозі
Прыгодытца,
Знадобытца!

Гей, хто вь лісі озавнися!
Хто вь зеленімъ оклямнися!
Да выкрешемъ огню,
Та запалымъ люльку!
Не журнися!—2

Я ч м і н ь .

Чоловікъ посіявъ ячмінь,
Жінка жъ каже гречка!
Чоловікъ же каже ячмінь,
Жінка жъ каже гречка!
Немовъ мені ны словечка,
Нехай буде гречка,
Нехай, нехай, нехай, нехай, } 2.
Нехай буде гречка!

Да й уже жъ той ячмінь,
Та й у полі порісь!
Чоловікъ каже ячмінь,
Жінка жъ каже гречка!
Немовъ мені ны словечка,
Нехай буде гречка,
Нехай, нехай, нехай, нехай, } 2.
Нехай буде гречка!

Да й уже жъ той ячмінь
Люды й покосылы!
Чоловікъ каже ячмінь,
Жінка жъ каже гречка!
Немовъ мені ны словечка
Нехай буде гречка,
Нехай, нехай, нехай, нехай, } 2.
Нехай буде гречка!

Да й уже жъ той ячмінь
Й въ копы покладаы!

Чоловікъ каже ячмінь,
Жінка жъ каже гречка!
Немовъ мені ны словечка,
Нехай буде гречка,
Нехай, нехай, нехай, нехай, } 2.
Нехай буде гречка!

Да й уже жъ той ячмінь
Й помолотылы!
Чоловікъ каже ячмінь,
Жінка жъ каже гречка!
Немовъ мені ны словечка,
Нехай буде гречка,
Нехай, нехай, нехай, нехай, } 2.
Нехай, буде гречка!

Да й уже жъ той ячмінь
Въ млыні й помолоты!
Чоловікъ каже ячмінь,
Жінка жъ каже гречка!
Немовъ мені ны словечка,
Нехай буде гречка,
Нехай, нехай, нехай, нехай, } 2.
Нехай буде гречка!

Да вже жъ зъ того ячменю
Й пыва й наварылы!
Чоловікъ каже ячмінь,
Жінка жъ каже гречка!
Немовъ мені ны словечка,
Нехай буде гречка,
Нехай, нехай, нехай, нехай, } 2.
Нехай буде гречка!

Да й уже жъ те пиво
И люди попылы!
Чоловикъ каже ячинъ,
Жінка жъ каже гречка!
Немовъ мені ны словечка,
Нехай буде гречка,
Нехай, нехай, нехай, нехай,
Нехай буде гречка,

106.

Да ишовъ козакъ зъ Дону,
Да изъ Дону до дому,
Да изъ Дому до дому
Да й сівъ надъ водою,
Да й сівъ надъ водою,
Проклынаѣ долю!
Ой доле жъ, моя доле,
Да чомъ ты не така!
Да чомъ ты не така!
Якъ людська чужая!
Да люди пьють и гуляють
И роскошы мають!
А я не пью, не гуляю,
Та й нічого не маю,
Та й нічого не маю!
Не пью, не гуляю!
„Ой козаче, бурлаче,
Ты дурный розумъ маѣшь,
Ты дурный розумъ маѣшь,
Що мене проклынаѣшь!“
Охъ заграйте жъ музыкы

Да мені зъ політмы,
Да мені зъ політмы:
Якъ козацькая слава,
Да стала неслыва!
А козацька доля,
Да по тімъ боці моря!

107.

Кіянця.

Ой, я козакъ Кіянця,
Люблю дуже чопорытьця!
Бачъ червоні чоботки
И срыбніі підковки!

Жупанъ же мій савтовий,
Тыльки въ кравца неготовий,
Съ кармазыну шаравары
Ляхи въ гвалті даровали!

Колыбъ грошей де доставъ,
Заразъ бы всі просвыставъ,
Люблю Катру, гарну дівку,
Маю шапку каламійку!

Колысь любывъ, ще Улыту,
Справлю кунтушъ зъ оксамиту,
Схочу диво въ світі встрюю,
За такъ грошей куплю зброю!

И достану скакуна
Зъ турецького табуна,
Хоть не въ маѣ мене грошей,
Такъ собою жъ я хороший!

Хоть тараны на выду,
Такъ маслакы до ладу,
До хозяйства маю хість,
Маю гречку турчынъ ісьть!

Разъ зробивъ я не до діла,
Моя гречка не вродыла,
Бо на дубі на вершечку,
Бачъ посіавъ мою гречку!...

Изнялася лыха буря,
Звнялася гречка зъ дуба,
Охъ, чы такъ бачъ, ты й не такъ,
А я кыівскій козаць!

Въ мене й жінка джэнджеруха,
А по призвищу я Муха!
Не таю й того гріха,
Жінчынъ батько бувъ Блоха!

Хвацькій козаць бувъ мій тесть,
Краще всего любывъ честь!
Хвацькій козаць бувъ мій тесть,
Краще всего любывъ честь!

Ой, ты хлопче, молодче!

Ой ты хлопче, молодче,
Да який же ты ледащо!
Що затіявъ женытыся,—3
Каты знаѣ ващо!

Умеръ батько, бай дуже!
Вмерла й маты, бай дуже!
Умеръ мылый, чернобрыый
Жаль мені его дуже!—3

Голубъ сызый, голубъ сызый
Голубка й сызіша!
Отець мылый, маты мыла,—3
Дівчына жъ мыліша!

Мені й батько не рідъ!
Мені й маты не рідъ!
Мені теща родына,—3
Мені жінку вродыла!

Ой, ты хлопче, молодче,
Да який же ты ледащо!
Що затіявъ женытыся,—3
Каты знаѣ ващо!

Будешъ же ты хлопче
Долю проклянаты!
Весь вікъ кулаками,—3
Слѣзы, слѣзы утыраты!

Выплачешъ ты очі,
Да не вернешъ доли!
Самъ такъ ты завъянешъ,—3
Якъ былынка тая въ полі!

Ой ты хлопче, молодче!
Да ще й зъ карімы очима,
Та нащожъ тобі жінка,—3
Камень тяжкий за плечыма!

109.

Сіромаха.

Гей вродывся Сіромаха, вдався,
Въ чыстімъ полі край дороги, Ляшкамъ спо-
добався.—2

Ой мы ляшкы, та вашеці панкы,
Я межъ вами храбрый козаць хлопець.—2

Пам'ятайте же сыны та вы вражі
Що я козаць, вашъ панъ Запорожець!—2

А въ недімо рано ся сливонька стала,
Взялы, взяли козачевька, забылы въ кин-
далы. 2

Ой на ноги дыбы, на руки сирпыці
Вызовь Боже козаченька зъ темної тем-
ниці!—2.

Ой на горі жыго, тамъ казака вбыто
Червоною китайкою личенько накрывто! 2.

Прийшла его мыла, Галя чорнобрыва,
Якъ открыла китайчку, то й заголосила! 2.

Тая жъ его Галя, чорнява, брова,
Открыла китайчку, та й поціловала! 2.

Чы ты мыйый впывся?
Чы зъ розуму сшибся?
Чы зъ иншою закохався, } 2.
Мене одцурався!

Я мыла не впывся.
Не зъ розуму сшибся,
Ни зъ иншою не кохався, } 2.
Въ неволю попався!

110.

У полі могила.

У полі могила
Зъ вітромъ говорила:
Повій вітре, повій буйный, } 2.
Щобъ я не зчорніла!

И вітеръ не віѣ,
И сонце не гріѣ,
Тыльки въ степу край долины, } 2.
Трава зеленіѣ!

Ой садъ сажу, ой садъ сажу,
Выномъ поливаю,
На чужбыні пропадаю, } 2.
Бо роду не маю!

Бодай тая річка
Шуваромъ заросла,
Що котора мене молодого } 2.
Зъ родомъ розріднула!

Бодай тая річка
Рыбы не сплodyла,
Що котора мене зъ родомъ } 2.
На вікъ розлучила!

111.

На західъ сонце вже схымылось,
Лагають тіні на поляхъ!
Одъ чого жъ сердце ты смутылось? } 2.
Чого жъ вы слезы на очахъ?

Червоне зарево, ажъ сяѣ,
И рьяно жевріѣ въ воді!
Одъ чого жъ сердце заміраѣ? } 2.
Чого жъ така журба мені?

Горить зорниця бачь не мутно,
И ніч якъ тыхо наступа—
Все хоче спать и все куня,
Чого жъ души моїй такъ смутно? } 2.

Глыбока півничъ наступыла,
Поснуло все мертвецькинъ сномъ,
Журба жъ мві душу отруїла,
И сердце здрала мовъ котомъ! } 2.

Ты жъ вітре, чомъ не повівавшъ?
Все спыть ны-що ны-де нещунне!
Відь чого жъ сердце ты такъ смутне,
И тяжко такъ чого вздыхавшъ? } 2.

Глянь, ясний місянь, світлі зорі,
Жартують зъ небомъ у воді!
Все спыть: поля, лісы и горі!
А чомъ же сну не ма меві? } 2.

Вже й розвіло, все взвеселылось,
Співать пташки й въ лісахъ,
Чого жъ ты сердце такъ смутылось?
Чого жъ вы слезы на очахъ? } 2.

Чы ты скучавшъ за весною,
Що вже не чуты соловья,
Чы може журышся за тою,
Кого любывъ якъ душу я? } 2.

Послухай сердце, не журысь,
Въ любовь изнову не вдавайся!

Згадай ты першу скаменсь, } 2.
Нехай гука—не обзывайся!

Нехай гука, нехай гука
А ты мовчі и слізъ не лій—
Мабуць вже доля намъ така,
Надісь нашъ вікъ та весь гіркій! } 2.

Чы глыбне жінка на тебе,
Чы гарна дівка усміхнецца,
Чы скаже: собъ а - бо пабе!
Жахайсь бо лыхомъ одрыгнетца! } 2.

Лякайсь, мовчы, а слізъ, не лій,
Та зъ розумомъ дружище знайся!
Въ любовъ незащо не вдавайся } 2.
Бо зысть тебе, хотъ будь стальныи!

Якъ скаже хто изъ ныхъ: люблю!
Тоі мовъ ворога цурайся!
Ты май люблю гіршъ якъ гублю! } 2.
Не зъ кімъ у світі не кохайся!

Теперь я въ світі одынокий,
Мені не хочетца вже жыть!
Якъ довгий світъ и якъ шырокий! } 2.
А въ ему нігде себе діть!

Теперь я въ світі одынокий,
Мені не хочетца вже жыть!
Якъ довгий світъ и якъ шырокий! } 2.
А въ ему нігде себе дыть!

112.

Щука рыба въ морі,
Гулає до воли,
А к молодъ на чужини,
Да не маю доли!

Выйду за ворота,
Надину сирмагу,
Ой, хто мене да пригорве
Биднаго дитягу!

Осидлаю коня,
Да пійду я въ поле;
Прощай, прощай матусенько,
Ты родная маты!

Ты сызницькій орле,
Ты всюду летаєшь,
А чы часто мого омыка
У вичы выдаєшь?

Въ поли маты сынъ твій
Въ поли спочиває,
Надъ нимъ сидить сызый соколъ,
Въ головку тукає.

Да вдаритца бидна вдова
Объ поли рукимы,
Диты моі маленькїі
Я диты язъ вапы!

Сама собі маты,
Сама провинула,
Що насъ такихъ покохала,
Да не поженула!

Сыны жъ мої сыны,
Сыны соколеньки,
Затімъ я васъ не женила,
Що вы молоденьки!

113.

Чы яжъ кому виновать,
За що погыбаю?
Нигді одъ злыхъ чоловікъ
Покою не маю?

Ненавидють, гонють, б'ють,
Жывцемъ пожырають! } 2.

Якъ ястребы на бідную
Пташку нападають;
Люты яросты огнемъ,
Безъ міры пылають,

И мытаютьца на ни } 2.
Якъ люты звіры!

Ни скрытыся не могу,
Ни явно прожыты,
Явно гонють, а втай б'ють,
Підкладають сіти.

Нема жъ кому боронити, } 2.
Никто не ратуєть!

Плачу, воюю и рыдаю,
Да ни хто ни чуєть,
За що жь гонють, за що жь б'ють?
Якая причина?

За то гонють, за то б'ють, } 2.
Що и сиротина!

О, Боже мой! едине
Печальнымъ утіа!
Возры на мя сиротину
Избавь сего лыха!

Ты самъ выдышь на мене } 2.
Противны навіты!

Изволь мене у Себе
Одъ ихъ злобы скрыты,
Бодай, Боже ворогамъ
Нехай будуть знаты,

Що я жыву подъ кровомъ } 2.
Твоей благодаты!

114.

Ой на греці білий цвітъ,
Давже онадає,
Любовьъ козакъ дівчиноньку, } 2.
Давже покыдає!

Нехай покыдає,
Якъ самъ собі знає,
Щастлывая дороженька } 2.
Куды вінъ гадає.

Ой! підъ гаємъ, гаємъ,
Гаємъ зелененькимъ,
Тамъ орала дівчинонька } 2.
Волюкомъ чорненькимъ.

Ой, орала! ой, орала!
Невміла гукаты,
Да наняла козаченька } 2.
На бандурку граты.

Козаченька грає
Бровами жоргає,
Ой, хто знає, хто видає } 2.
Да що вінъ годає!

Чы на мої волю,
Ой, чы на коровы,
Чы на мое біле лице, } 2.
Чы на чорны бровы,

Волю въздыхають,
И сіры коровы,
Біле лице не злыняє } 2.
И ни чорны бровы!

Ой, выйду я, выйду я
На гору крутую,
Туды, суды гляну } 2.
На воды быструю.

Щука рыба граф
Да й та пару маѣ,
А я бідный, біднесевный } 2.
Паровки не маю!

115.

Гей, у полі вишня!

Гей, у полі вишня,
Чому не черешня.
Любылся, кохался,
Чому жъ не берешъ мя?
Трай, трай, рай, рай, рай.—4

Ой у полі нівка,
На ней матерівка,
Тамъ дівчына жыто жала
Сама чорнобровка!
Трай, трай, рай, рай, рай!—4.

Одна гора высокая,
А другая низка,
Одна мыла далеская,
А другая близька!
Трай, трай, рай, рай, рай!—4.

Ой, у сий близенькой
Воли да коровы,

4*

А у тий далекой
Чорныя бровы.

Трай, трай, рай, рай, рай!—4.

Ой, у сий близенькой
Шкуры на колочку,
А у тий далекой
Бровы на шнурочку!

Трай, трай, рай, рай, рай!—4.

Ой, я тою близенькую
Людамъ подарую,
А до той далекой
Самъ я помандрую.

Трай, трай, рай, рай, рай!—4.

Котылыся зъ горі возы,
На долины стали,
Любылыся, кохалыся,
Теперь пересталы!

Трай, трай, рай, рай, рай!—4.

Котылыся зъ горі возы,
Поломалы спыці
А вжежъ мені не ходыты
На ті вечырныці.

Трай, трай, рай, рай, рай!—4.

Чортъ бы просівъ вашу матеръ
Зъ вашімі дівкамы,

Колы за насъ не отдаете
Берегите ѿ самы!
Трай, трай, рай, рай, рай!—4.

116.

Ранимъ рано на зорі
Стали коні на дворі!
Стали коні на дворі!

Никто коней не любылъ,
Взлюбила коні Катры
Взлюбила коні Катры!

Она за ными ходыла,
Выходыла на крилець,
Выходыла на крилець.

Говорыла вона річы:
Пийты вы коні, кушайты,
Пийты вы коні, істы!

Слугы вірні слушайте
Будь ви готови завтра мні,
Будь ви готови завтра мні!

Къ заутрині іхаты
Дале, подале одъ баты,
Дале, подале одъ баты.

Бліже, поближе кь свекру у вдомъ
Бліже, поближе, вінъ ласковий,
Бліже, поближе, вінъ ласковий!

117.

Во піру була.

Во піру була
Во бесідушки,
Не у батуси,
Не у матуси!

Я була молода,
У мыла друга,
У мыла друга,
У сердечного!

Я не медь пыла,
И не півпывцо.
Я пыла молода
Сладку горілку.

Сладку горілку,
Все вишнёвочку,
Я не римочкой,
Не стаканчыкомъ!

Я пыла, молода
Изъ півъ ведра,

Изъ пиять ведра,
Черезъ край пыла!

И я полимъ шла,
Не валялася,
И я лісомъ шла,
Не вшаталася!

Ко дому прышла,
Вшатанулася,
И за шнурочекъ
Ухватилася!

И шнурочекъ ты,
Ты шнурочекъ мой,
Подержы мені
Бабу хмілную!

Що бы не видыль
Свекоръ-батьюся,
Не сказаць бы вінъ
Моему мужыку.

У мене ли мужъ
Гирький п'яниця:
Винъ віна не п'ють
Зъ води п'янъ живець!

Надъ мене винъ всѣ
Винъ ломаецьця,

У мене ль, молодой,
Дома убрано.

Ліжки вымыла,
Во щы вылила,
Порогъ вымыла,
Въ горохъ вылила!

И шнурочекъ ты,
Ты шнурочекъ мой,
Подержы мені,
Бабу хмілную!

118.

Ой, несчастный,
Що маю діяты?
Полюбывъ дівчину,
Не могу та взяты!

Тімъ не могу взяты,
Що зарученая,
Доле жъ, моя доле,
Доле несчастная!

Просывъ же бъ я іі,
Щобъ мене любыла,
Щобъ вона другого
Вовсе разлюбыла.

А вона не хоче,
Бо я не богатый.
Охъ, я жъ несчастный,
Що маю діяты!

Охъ и выйду жъ я
На тую мураву,
Де зъ ею я мавъ
Тыхую забаву!

Де изъ всякихъ квітокъ
Вінки упликала,
И карімы очыма
Мене чаровала.

Ой хотивъ же бувъ я
Прыступыть до її
Баюся жъ доткнутьця
Рученкы біліі

Якъ отрикаюся
Всій своей родыны,
А самъ посмандрую
Въ чужую краину!

119.

Ой пішла я уръ за водою,
Ажъ тамъ мылый гуляе зъ другою!

А другая та
Разлучныця злая,
Богатая сусідонька,
Вдова молодая!
А я вечоръ за нею
За сією змією
Въ полі плоскінь выбирала,
Та все и рассказала:
Що якъ мене любить
Женытыся буде,
И до себе, злую суку
Просила въ прыдане.
Иване мій, Иване,
Друже мій коханий!
Побий тебе сила Божа,
На наглихъ дорозі.

120.

Чы ты мене, моя маты,
На мисты купыла?
Що всімъ дала по доленьці
Мене жъ утопыла?

Ой у море и глыбоке
Утопыла маты,
Та вмежъ мій головоньці
Видтиль не зрыкаты!

Не розлычай, маты, воды,
Бо важко косыты,

Не розлучай мене зъ мылымъ,
Тобі зъ нымъ не жыты!

Ой, пий, маты, тую воду,
Що я наносыла,
Зовы, маты, того зятемъ
Що я полюбыла!

121.

Колыбъ мы зъ тобою жылы бѣ обое,
Колыбъ мы зъ тобою жылы бѣ обое?
Жылы бы мы зъ тобой, вікъ віковалы—
Нуждиньны, горинькы по вікъ не зналы!—2

Жылы бѣ мы зъ тобою
Якъ Царь зъ Царыцей,
Якъ Гетманъ въ діривнѣ
Якъ нашъ світлыцый,
Жылы бы мы зъ тобой,
Вікъ віковалы,
Нуждинькы, горинькы,
По вікъ не зналы!

122.

Ходыть сорока, коло потока,
Тай кряче, тай кряче,

Тай кряче серденько,
Тай кряче рыбонько,
Тай кряче!

Ходыть Андрийко коло виконця
Тай плаче, тай плаче,
Тай плаче серденько,
Тай плаче рыбонько,
Тай плаче!

Выйды Марусю, выйды серденько
Тай выйды, тай выйды,
Тай выйды серденько,
Тай выйды рыбонько,
Тай выйды!

Свіченка горыть, батенько не спыть,
Не выйду, не выйду,
Не выйду серденько,
Не выйду рыбонько.
Не выйду!

Свіченка згасне, батенько засне.
Тай выйду, тай и выйду
Тай выйду серденько,
Тай выйду рыбовько,
Тай выйду!

123.

Якъ до тебе ходыты,
Тебе вірно любыты?

Въ тебе батько лыхый } 2
Сердце мое!

Батька дома не мае,
Батько въ шинку гулае,
А ты сердце ходы
Таки вірно любви
Сердце мое!—2

Якъ до тебе ходыты,
Тебе вірно любыты?
Въ тебе маты лыха } 2
Сердце мое!

Маты дома не мае,
На крестыняхъ гулае,
Таки сердце ходы,
Таки вірно любви,
Сердце мое!—2

Якъ до тебе ходыты,
Тебе вірно любыты?
И собаки лыхи, } 2
Сердце мое!

Я собакамъ угожу,
Я имъ хліба положу
Таки сердце ходы
Таки вірно любви,
Сердце мое!—2

Якъ до тебе ходыты,
Тебе вірно любыты?
Въ тебе кошки лыхи, } 2
Сердце мое!

Я и кошкамъ ужожу,
Шматокъ сала положу,
Таки сердце ходы,
Таки вірно любы,
Сердце мое!—2

Якъ до тебе ходыты,
Тебе вірно любыты?
Въ тебе мышы лыхи, } 2
Сердце мое!

Колы мышей боишся,
На воротахъ повисься,
Изгынъ, пропады
А до мене не ходы!
Цуръ тобі, пекъ!—2

124.

Въ огородѣ хмилинонька грядки устилае,
Промежъ людьми дівчинонька, та горько
[рыдае!

Щожъ хмілина зелененька—щожъ не вьетця
[въ гору?
Щожъ дівчино молоденька проклинае долю?

Якъ хмілля въ гору витця? Тычины не має
Якъ дівчині не журытьця? Казакъ покидає!..

125.

И увчора горохъ,
И сегодня горохъ,
Прийды, прийды серденятко,
Поговоримъ у двохъ.

И увчора кулишъ,
И сегодня кулишъ,
Прийды, прийды, серденятко,
Мою душу потішъ.

И увчора паланыци,
И сегодня паланыци
Прийды, прийды, серденятко,
Дай на себе надывыцца!

И увчора кисиль,
И сегодня кисиль,
Ой якъ же я теперъ рада,
Булъ у мене Василь!

126.

Я весела и жартлива,
Дівка шустра, не спісыва,

4**

Да нейду, то все співаю,
Хто не иде всіх зачыпаю.
Ось, бачь, яка я, { 2
Та жартливая!

Де зберутця парубкы,
Або зійдутця дівкы,
Тамъ я заразь де взялась,
Заразь гульня поднялась,
Ось, бачь, яка я } 2
Та шводливая!

Парубкы до мене лывуть,
Срібро, злато меві сыплють,
А я зхочу, поцілую,
А не зхочу—подратую!...
Ось, бачь, яка я { 2.
Вередливая.

127.

И живъ—не любила,
И вмеръ—не тужила
Тогди трошки потужыла
Якъ на лавці положила.

А якъ въ яму опустила
И журба тогди простыла,
Засыпала, закопала,
Ноживкымы прытоптала.

Ноживькими тупъ, тупъ,
Лежи старый тутъ, тутъ!
А я молоденька
Гуляты раденька!

128.

По середьві дороги
Казакъ зустрівъ дівчину:
„Козаченьку, болять ноги,
Возьми мене за спину“.

„Моя мыла дівчыненько,
Ковікъ мій брыкаѣ“.
„Я возьмусь за козаченька,
Білы руки маю!“

„А якъ война? а вороги
И страшнв, и грязнв.“
„Ворогъ? О ни, мій дорогій,
Вінъ насъ не розрзани!“

Якъ схылвса козачына,
Шабелька брязчала,
Нелукалася дівчына,
На коня сідала,

Скачуть, скачуть по долині
Коханка, кохавый,

Грабъ, несучы дівчыну
Коницекъ буланый!

Вже мывали и прыгорокъ
Коханый, коханка...
А въ козака лыхый турокъ
Пукъ! изъ за курганка!...

Козакъ долі! Шабля бризчыть!
Конь по полі скаче,
На коневн турокъ летыть!...
Дівчынонька плаче!...

129.

Не топыла, не варыла,
На прыпичку жаръ, жаръ!
Якъ пиду я зъ сего села,
Комусь буде жаль, жаль!

Не топыла, не варыла,
У світлонці дымно,
Якъ пиду я зъ сего села,
Комусь буде дымно!

Не топыла, не варыла,
У світлонці душно,
Якъ пиду я зъ сего села,
Комусь буде скушно!

Не топыла, не варыла,
На прыпичку попылъ
Якъ пиду я зъ сего села
Зоставетьця соколъ!

Не топыла, не варыла,
На прыпичку каша,
Прощевайте сусідонькы,
Теиерь я не ваша!

130.

Ой послала мене маты
Заступа позычаты;
Заступа не дали,
Застукалы булы,
Чы не сий то Мыкыта
Що зъ выльотамы свята?
Пидъ віконьцемъ зыгнувся,
Чы не выйде Маруся!
И Маруся выходыть,
И орішкы выносыть;
Чы орішкы кусаты?
Чы Марусю ціловаты?
Ой, не стій пидъ віконьцемъ
Не махай рукавомъ;
Якъ я матыму часъ
Сама выйду до васъ,
Ой не стій пидъ дверыма,
Моя маты Марына

По наддвирью ночуь.
Якъ ты іхавь, то я спала,
Явь ты свиснувь, то я встала,
Та забула запытаты,
Чого свыстышь коло хаты?

131.

Посіяла руту, м'яту
Надъ водою;
Та й выросла рута, м'ята
Зъ лободою.

Та й выросла рута, м'ята
Зъ лободою,
Та й хто жъ мою руту, м'яту
Та й прополе?

Обизвався старый дідъ
Зъ бородою:
„Ой, якъ твою руту, м'яту
Та й прополю“.

Ой цурь тобі, старый дїду
Зъ бородою,
Нехай моя рута, м'ята
Зъ лободою!

132.

Кармелю, .сердце!
По світі ходышь,
Ни одну дівчыну
Зъ разуму зводишь!

Ганвусю, сердце!
Що жъ ты мнѣ дала,
Що мене до себѣ
Прычаровала!

А въ мене чары,
Чары готовы,
Білое лыченько,
Чорныи бровы!

А въ мене хату
Снопканы вшыта,
Кармелю, прииды
Хочъ буду быта!

Хочъ буду быта,
Да знать за кого,
Прыстало серденько
Мое до твого!

133.

Нуте, нуте до межы
Веренычкы у дежы!
Ой нуте робыть
Себе не барыть!
Нуте, нуте по п'ять,
Варенычкы киплять!
Ой нуте робыть
Себе не барыть!
Не будете пыльновать,
Такъ будете ночувать!

134.

Съ того часа якъ женився
Я николю не журывся.
Ой, чукъ, Татьяна, } 2.
Чорнобрыва, кохана!

За Татьяну рубля давъ,
Бо Татьяну спидобавъ.
Ой, чукъ, Татьяна, } 2.
Чорнобрыва, кохана!

За Марусю п'ятака,
Бо Маруса не така.
Ой, чукъ, Татьяна, } 2.
Чорнобрыва, кохана!

Якъ Татъяна засміетця
Въ душї радость отдаетця.
Ой, чукъ, Татъяна, } 2.
Чорнобрыва, кохана!

Ой, пїйду я до пана.
Позываты Ивана.
Ой, чукъ, Татъяна, } 2.
Чорнобрыва, кохана!

Ой чымъ же я не така,
Що за мене пятака?
Ой, чукъ, Татъяна, } 2.
Чорнобрыва, кохана!

135.

Въ Бердычовъ, славномъ місті
Звербовалы хлопцівъ двісті!

А чымъ жо їхъ вербовалы?
Золотыхъ грошей надавалы.

Прыставъ Юрку до вербунку,
Будимъ істы зъ масломъ курку

Будишъ істы, будишъ пыты,
Будишъ якъ павокъ ходытм.

Забудь тата, забудь маты,
А самъ пристань ты въ уланы.

Тенерь маєшъ гореваты,
Лучче въ войско пановаты.

А въ уланахъ дають гроші
Будишь якъ панокъ хорошіи.

Будишь істы, будишь пыты,
И хорошы въ чомъ ходыты.

И хорошы въ чомъ ходыты
Довбешкою воши быты.

И остроги побілялы
И чоботы ваксовалы

Китель білий, киверъ чорный,
Хлопецъ гарный и маторный!

И чыкчыры гаптованы
Самы паны прыбыраны!

136.

Ой дівчына горлыца
До козака гарнетця...
А козакъ якъ орелъ,
Якъ побачивъ, такъ и вмеръ!—Ж

Якъ бы мене зранку
Горілочки шклянку,

И тютювъ, та люльку
Дівчыву Гавнульку.—2

Горілочку бѣ пывъ, пывъ,
И люлечку бѣ я курывъ,
И дівчыну Гавнулечку
До серденька бѣ все тулывъ.—2

Колыбѣ мене зранку
Кавы филижанку,
Сухарця й до того
Хлопця молодого.—2

Кавоньку бѣ я пыла,
Сухарець бы іла,
Хлопця молодого
До себе тулыла!

137.

Два відмеди, два відмеди
Горохъ молотылы,
Два півники, два півники
До млына носылы!

А горобчыкъ, гарный хлопчыкъ
На скрыпочку граѣ,
Горобличка, гарна птычка
Хатку замѣтаѣ!

А вороши, добры жони
Пішли танцювати,
Злетівъ кружъ, вхопивъ дрюкъ,
Пішовъ підмоняты!

138

Воронъ зъ хмари налетаѣ,
Ввразы горлычку желаѣ,
А мы горлыцю пиймаемъ,
Та видъ ворона сковаемъ.

Въ очеретъ, въ осоку
Пидъ калыну, въ лепеху,
А тамъ не пиймаемъ
Дорогы не знаемъ!

Воронъ лютый стрепенувся
И до горлыці поткнувся,
Бідно горлыця втикала;
Та до ворона гукала!

Заховаюсь въ осоку
Пидъ калыну, въ лепеху,
А тамъ не пиймаешъ
Дорогы не знаешъ!

К О Н Е Ц Ъ .

ИЗДАНИЕ
А. А. АБРАМОВА
ВЪ
МОСКВѢ